

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
 Telefon: 28—10.

**GAZETA MAGHIARILOR
 DIN BANAT**

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934-1938
 Trib. Timișoara.
 Redactor resp. **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Az ismeretlen katona

...müköve mindenütt ott magaslik a világhá-
 ortan résztvett országok metropolisaiban. Té-
 nyáron friss virág díszlik a talpazaton, ott
 reg nappal és éjszaka az ismeretlen hamvak
 és a nem múló kegyeletet jelképező örök-
 szobák. De egyébként nem szünetelnek sohasem
 a régi hősöknek szülői tisztelőnyilvánulá-
 sái. Nagy beszédek hangzanak el hősök napján
 a nagy ünnepeken és ha valamelyik államfér-
 mek a másik országban dolga akad, első útja
 mindig az ismeretlen katona emlékművéhez ve-
 vonóvá leteszi koszorúját. Azok azonban, akik
 emlékszenek a díszes márványú alatt, hall-
 gatók. Sohasem fog kiderülni, hogy kik voltak,
 hol voltak, hol vannak, hol élnek hitvesük, szü-
 leik kedveseik, akiket szívük legforróbb vonzal-
 mával szerettek, amikor még nem voltak pant-
 lonban pihenő hősök, csak életüknek boldogan
 vándorló egyszemű mindennapi emberek.

A történelem sorsfordulásában azonban to-
 vább zajlik az élet. Nemzedékek jönnek, nem-
 zedékek mennek és ime, alig egy negyed évszáz-
 adtúl minden borzalmasságával újra bekö-
 zött a háború. Hozta az eddig nem képzelt
 pusztító eszközök minden fajtájú borzalmait, de
 hozt egy olyan találmányt is, amelynek alkal-
 mása révén eloszlik minden homály, nem lesz
 többé ismeretlen katonák. Ez a találmány
 a kékesnyelű roszdamentes fémlap, amely koc-
 kán van beosztva és abba pontosan bevésődök
 a vonatkozó összes adatok. A jövő
 harujában már minden katonának lesz ilyen
 személyazonosságát megállapító lemeze, mert
 eddig is ötvenkilenc állam fogadta el a ta-
 lálmányt. Ezentúl tehát bármilyen keserves is
 a harc, de nem lesznek többé ismeretlen ka-
 tonák. Legfeljebb azok valahai enjéjét fogja fed-
 vényebbre is homály, akiket a személyazonos-
 sággal együtt a felismerhetetlenségig tőp
 a srápnell, gránát, vagy repülőgépről lecsa-
 p bamba.

Tehát nem lesznek többé ismeretlen kato-
 na. De vajon hoz-e számunkra igazi megnyug-
 odást, könnyebb szívvel viseljük el az el-
 múlt idők még kegyetlenebb vérdömlését?
 A kis fémlap révén még nem lesznek kiseb-
 b népek a temetőik. És nem lesznek kisebb
 családban a szülők, árva, özvegyek, akik a harc-
 serek vesztik el a vívdó életük támaszát. A
 háború rettenetes öröklőgepe így is tovább foly-
 gassa rettenetes munkáját, hogy szétmorzsoljon
 a civilizációkat, sorsokat, megsemmisítsen kis
 nagy nemzeteket, gyönyörű szellemiséggel fel-
 tett élettéljes kultúrákat. Nem tudunk kü-
 lösen örvideni ennek a találmánynak, amely
 rajdonképen semmi más, mint a halál aratása-
 rú pontos regisztere, egy megdöbbenően kiti-
 nő módszer, amelynek segítségével még bizto-
 sban számolhatjuk le a halottakat.

Elismerjük, bizonyos megnyuvást kelt, hogy
 az élet kegyeletét szolgálja ez a halott-rendtar-
 tó. Legalább megmenthetik a sironituli tisztelőit
 számára kedveseik porát. Ebből a szempontból
 a legkétségbeesítő ez a legjobb találmány.
 Azonban más találmányokat szeretnénk, olyan
 szabadalmakat, amelyek a sironinnyi állapotok-
 ra vonatkoznak. Szeretnénk olyan találmányo-
 kát látni, amelyek nem a halál, hanem az élet
 szolgálatában állnak. Szabadalmakat, amelyek
 feleslegessé teszik azt a kis fémtáblát, azt a be-
 pótlójeget az ismeretlenségbe, amely mindenki
 számára örök rejtelem, akár mint ismert, akár
 mint ismeretlen katona zuhan idő előtt sírba.
 Ilyen jó is volna, ha eljönne egy idő, amely
 általában feleslegessé tenné akár az ismert,
 akár az ismeretlen katona kultuszát. Ha eljön-
 na egy idő, amidőn nem a háborus emlékműve-
 n égne a kegyelet örök lángja, hanem a szí-
 vekben. Ha a szívekben lakoznék egy mélyse-
 bes tisztelőtérzés, egy olyan kegyelettel embe-
 ség, amely mindig csak az élet diadalát hirdet-
 té és sohasem az időelőtti háborus halált. (F)

Németország nem tesz békeajánlatot

„A döntést a fegyverek hozzák meg” — írja a Hamburger Fremdenblatt

Berlinből jelentik: (Rador.) A Hamburger Fremdenblatt még egyszer felhívja a figyelmet arra, hogy sikertelen belga-holland békeközvetítés után

a háború olyan szakaszába érkezett, ahol a fegyverek és a győzelem hozhatják meg a döntést.

A tanácskozások időszaka a birodalom részéről befejeződött, miután az angol és francia nyilatkozatban leszögezték célok összeesküvést jelen-tenek Németország biztonságára és birtokai ellen. Valószínűleg a nyugati hatalmak a német nép gondolkodásmódjáról olyasmiket képzeltek, amelyek távol állanak a valóságtól, mert különben elképzelhetetlen, hogy Angliában és Franciaországban még mindig akadnak olyanok, akik a német külügyminiszter pontos válasza után még egy választ várnak. A lap emlékeztet arra, hogy Németország semmiféle érdeklődést nem tanúsított az angol miniszterelnök rádióbeszéde iránt és

süket fülekre talált az a javaslata, amely beszédeiből kihangzott, amikor kijelentette, hogy Anglia kész minden német javaslatot a legpontosabban megvizsgálni.

Ugy látszik megfeledeztek arról a francia jegyzékről, amely Németország megconkítását követelte és megfeledeztek Chamberlain október 12-iki beszédeiről is, amelyben ugyanezeket a célokat jelölte meg.

Érthetetlen ezután Atleennek az a követelése, hogy az angol békefeltételeket már most állapítsák meg. Chamberlain, Halifax, Eden, Churchill és Reynaud beszéde után Németország azt a meggyőződést szerezte, hogy amíg Angliát ezek a politikusok vezetik, lehetetlen békéről még csak beszélni is. A semleges államoknak tudomásul kell venniük, hogy

a német kormány nem hisz békeközvetítéseik eredményében.

Elzárják az északi államokat a szövetségesektől

Stockholmból jelentik: (Dunaposta.) A Svenka Dagbladet vezetőikében azt írja, hogy Németország a Napoleon által is tervezett szárazföldi zárlatot szeretné keresztül vinni Anglia ellen

és arra törekszik, hogy az északi semleges államok minden kereskedelmi kapcsolatát elzárja a nyugati hatalmak elől. Ehhez az oslói ál-

lamcsoportok — írja a lap — sohasem járulhatnak hozzá, mert ez számukra az öngyilkossággal lenne egyenlő. A helyzet alakulása a svéd közvéleményre nagy hatást gyakorolt, de mégsem kellett különösebb nyugtalanságot. Általában számolnak azzal, hogy a fakivitel szempontjából lehet hatással Svédországra.

Anglia és Franciaország egyetlen gazdasági területet képez

Londonból jelentik: (Dunaposta.) Daladier és Chamberlain közös nyilatkozatához hivatalos helyen az alábbi megjegyzést fűzték:

Az angol-francia együttműködés semmiféle etelőldást nem fog okozni a világkereskedelmi szempontjából. Azok az országok, amelyek nyersanyagot és ipari termékeket állítanak elő, vagy élelmiszert termelnek, ezentúl

egyetlen szervet állanak szemben, amely a két országot képviseli.

Ez nem jelent hátrányt az illető államok számára, ellenkezőleg, a centralizálás kihatásai úgy a vásárlók, mint az eladók szempontjából előnyösekek lesznek. Az együttműködés kizárja az árak felhajtását, miután az eladó nem számíthat arra, hogy másik államban kedvezőbb feltételekkel tudná értékesíteni áruját. A szállítási is meggyorsul, mert a tengeren történő szállítást ellenőrző bizottság úgy osztja be a két állam között, hogy zavartalanul bonyolítsák le a közös szükségleteket kielégítő szállításokat.

A Bremen — szovjethajó lett

Londonból jelentik: A News Chronicle azt írja, hogy a Murmanskba menekült Bremen nevű német gőzös tulajdonjogát a németek Szovjetországra ruházták át. A hajó parancsnoka utóbb nyilatkozatot adott ebben az ügyben és kijelentette, hogy a német-orosz megegyezésnek egyik pontja volt ennek a hajónak a Szovjet részére való átengedése. A Szovjet ugyanis Murmansk és Newyork között rendszeres hajóforgalom felállítását tervezi a tavasztól kezdve. Angol hivatalos helyen emlékeztetnek arra,

hogy ha ez a hír igaznak bizonyul, Anglia nem ismeri el az ilyen természetű hajóvásárlásokat. Hivatalos angol körökben utalnak arra, hogy a világháborúban sem ismertek el ilyen átruházásokat.

Ugyancsak a News Chronicle beszámol arról, hogy az angol kiviteli háború következtében a múlt év októberi helyzetéhez viszonyítva az idei októberben 21 millió font sterlinggel csökkent, ami negyvenöt százalékos visszaesést jelent.

Gallia

*mint mindig,
most is gazdag
választékot
nyújt*

**SELYMEK BEN és
NOVOLENE SZÖVETEK BEN**

*az ŐSZI
és TAVASZI
SZEZONRA*

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7 (P. Iacoi)
PIATA KUTLI No. 2 (Josefine)

ES AZ ORSZÁG ÖSSZES NAGYOBB VÁROSAIBAN

Francia minisztertanács

Párisból jelentik: (Rador.) Szombaton délelőtt Lebrun köztársasági elnök elnöklete alatt minisztertanács volt az Elysée palotában. Daladier miniszterelnök részletesen beszámolt a diplomáciai és katonai helyzetről, valamint a legfőbb haditanács legutolsó üléséről, amelyen az angol és francia kormányok között tökéletes megegyezés jött létre úgy gazdasági, mint katonai tekintetben az együttműködésre.

IDEGEN REPÜLŐK HALADNAK AT BELGIUM FELETT.

Zürichből jelentik: (Radiopress.) A külföldi sajtóban közölték, hogy az utóbbi napokban újból és több ízben idegen nemzetiségű repülőgépek haladtak át Belgium területén. Ezzel kapcsolatban hivatalosan megállapítják, miszerint megfelel a valóságnak, hogy idegen repülőgépek keletre és belga terület felett. A belga légharító egység és a vadászrepülőgépek minden alkalommal működésbe léptek és gyakran sikeresen támadták az idegen nemzetiségű repülőgépeket.

Genéből jelentik: (Rador.) Lapjelentések arról számolnak be, hogy német repülőgépek állományban svájci terület felett szállnak el. Közlik a szövetségi tanács határozatát, amely szerint meg fogják erősíteni a légvédelmet.

NÉMET FELDERÍTŐ REPÜLÉSEK.

Berlinből jelentik: (Radiopress.) A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német felderítő repülőgépek tegnap újból felkeresték a francia területeket és megjelentek Dunkirchem, Poitiers, Clerman Ferrand és több más helység felett, ahol mindenütt légiradiót rendelték el a francia hatóságok.

ANGOL REPÜLŐK NÉMETORSZÁG FELETT

Londonból jelentik: (Rador.) Angol repülőgépek Németország északnyugati része felett felderítő repülést végeztek. A légügyi minisztérium jelentése szerint a gépek sértetlenül tértek vissza kiindulási helyeikre. Az angol gépeknek sikerült lefényképezniük egy fontos tengeri támaszpontot, annak elnevezése, hogy a légharító ágyuk tüzevel kellett megküzdeniük.

NAPI KÉT MILLIÓ FONT ANGLIA HÁBORUS KIADÁSA.

Londonból jelentik: (Dunaposta.) A háború csak az anyagbeszerzés terén eddig átlag 60 millió fontba került Angliának. A 76 háborus na-

pot alapul véve körülbelül napi 2 millió fontba került Angliának a háború.

NÉMET JELENTÉS A WILHELMSHAFENI ELLENI REPÜLŐTÁMADÁSROL.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése közli: A nyugati arcvonalon csekély ágyutüzön kívül nem volt semmi jelentősebb esemény. Sikerült három angol repülőgépet Wilhelmshafen hadikikötő ellen irányuló támadását megakadályozni. Bombatámadás nem történt. A német felderítő élénk tevékenységet fejtettek ki francia területek felett.

FRANCIA HIVATALOS JELENTÉS.

Párisból jelentik: (Rador.) Epinalból jelentik, hogy tegnap német repülőgépek szálltak el a Vogezek felett. Egy gépet leszállásra kényszerítettek, a bennülőket pedig elfogták.

ELSÜLLYEDT EGY NORVÉG HAJÓ.

Oslóból jelentik: (Rador.) Norvég jelentés szerint az Arne Kjoede norvég vitorlás hajó az Orknei szigetek közelében elsüllyedt. A személyzet tagjai közül négy a vízbefutást, míg üzenetkötőnek sikerült partra jutnia.

Amerika nem biztatta Finnországot az ellenállásra

Washingtonból jelentik: (Rador.) Nem igaz, hogy Finnország elutasított magatartást tanúsított a Szovjettel szemben akkor, amikor biztosítékot kapott volna az Egyesült Államok részéről gazdasági és pénzügyi segítségnyújtásra — jelentette ki Roosevelt elnök a pénteki sajtókonferencián. Az elnök még kijelentette, hogy

Már hét szigetet követelnek a finnektől

Helsinki-ből jelentik: Egyre kínosabb benyomást tesz a moszkvai sajtó fiandellenes propagandája. Az orosz lapok most már három,

Tizenöt finn hajót fogtak el a németek

Helsinki-ből jelentik: Tizenöt finn hajót a németek elfogtak és átkutatás végett német kikötőbe kísérték őket. A hajókon az Egyesült

Egyiptom hű Angliához

Kairóból jelentik: (Rador.) Szombaton előtt ünnepélyes külsőségek között nyitották az egyiptomi parlament ülését. A miniszterelnök felolvasta a trónbeszédet, amelyből meg lehet látni, hogy Egyiptom rendíthetetlen hűséget viseltetik Anglia és szövetségesei iránt.

Japan tábornok elismerése a német hadseregről

Tokióból jelentik: (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Terauchi tábornok Yokohamában kezelt németországi utjáról és kijelentette, mély benyomást gyakorolt rá az a barátságadattal, amelyben Németországban részesült. Meglátogatta a nyugati erődítéseket és a legerőségi harctereket. A tábornok elismeréssel szólt arról a nagy erkölcsi erőről, amely német nép és a hadsereg képvisel.

Ciano nem megy Ankarára

Rómából jelentik: Hivatalos olasz lapok alaptalanok mondják azt az ankarai hírt, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter Ankarára utazni szándékosan.

A délkeleti ujságírók Párisban csoportot alakítottak

Párisból jelentik: A délkelet-európai újságírók: Bulgária, Görögország, Románia, Jugoszlávia és Törökország lapjainak és hírügynökségeinek tudósítói megalakították párisi csoportjukat, hogy megkönnyítsék hivatásbeli tevékenységüket és hogy kedvező légkört teremtsenek a délkelet-európai államok, valamint Franciaország és a nyugateurópai államok közötti közeli elmozdítására. Elnökké Pompiliu Tamea román újságíróválasztották meg.

Német-belga tárgyalások

Brüsszelből jelentik: (Rador.) A belga és német kereskedelmi tárgyalásokat a jövőre folytatják Brüsszelben.

A munkakényszer bevezetése Lengyelországban

Berlinből jelentik: (Dunaposta.) A német hatóságok elrendelték az általános munkakényszer bevezetését a német csapatok által megszállott lengyel területen. A rendelkezés értelmében munkaszolgálatot köteles teljesíteni a megszállt terület minden munkaképes lakója. A munkakényszer bevezetésével kapcsolatban a német hatóságok a következőket tartalmazzák:

Lengyelország lakosságának alkalmas megismerni a munka áldásait és bepótolni a múlt évtizedek mulasztásait.

ilyen segélynyújtási ígéretet Finnország nem fogadott és emlékeztetett arra, hogy a finnek két nappal ezelőtt kölcsönt kerestek a vasúti célokra és ekkor felhívták őket, hogy ilyen remekkel forduljanak a newyorki bankokhoz, ahol jogukban áll kölcsönt felvenni.

hanem hét szigetet követelnek a finnektől a Helgöndön kívül.

Államoknak szállítottak árukat. A finn külügyminiszternek ebben az ügyben tett lépései eredménytelenek maradtak.

Furcsa gyanu

Néhány évvel ezelőtt, amikor orvos került a dűnke, ugyszólván minden ismerősöm azzal dőlt, hogy most már nyugodtan lehetek, aki lelkiismeretesen és főleg díjmentesen megnyugtató érzés orvossal egy fedél alá és különösen olyannal, aki egyúttal lakos. Akadt olyan ismerősöm is, aki azonban is megfelelő példával, elmesélte, hogy azelőtt halcsontot nyelt és ha történetesen egytől ebédelt volna a vele lakó orvos-nagyvalaki a következő pillanatban segítségére eszen biztosan megfulladt volna, mert a orvos sürgős volt, más orvost pedig nem volna egyhamar előkeríteni.

Ami biztató és megnyugtató közlés után természetesen örvendeni kezdtem, hogy nem mérnök, orvos, kereskedő, vagy kéményseprő sógort kapok, hanem praktikus hasznát nem vettem orvosot, — med univ.-t — akinek állhatéka a házban valóban megnyugtató érzésemre és türelmetlenül vártam, mikor a szülőkkel megértem.

Amellett kellett várnom, már kezdtem elveszíteni a reményt és szinte haragudtam makkgészségügyi tanácsos szervezetre, amely annyira ellentétben minden járványnak és bacillusnak, hogy még csak náthás sem voltam. Pedig természetesen foghatja réám senki, hogy túlságosan nem volna magamra, hiszen — csupán az a tény ezzel összefüggő eseményeit említve — a kórokozót vallhatom be: hat héttel ezelőtt a Marosban lubickoltam, hajmosás vagy fürdés után azonnal kimegyek a szabad levegőre még ma is könnyű átmeneti kabátban járni, de nélkül járok és a hideg ivóvíz csak akkor érkezik, ha előzőleg alaposan kimelegedtem. Egy-egy este vagyok és remélődő anyámat azzal a szövegével közöltem szoktam vigasztalni, hogy nem ut a menykő.

Amellett nappal ezelőtt azonban reggel megjelentem arra ébredtem, hogy egyik tüszőm a torkom követi, manduláim megvannak dagadva az orrból beszélök, köhögök és kisvártatva a dénem is van — egyzóval meg vagyok győződve, hogy a tünetek nem jutottak eszembe, hogy sógorom a vidékhez, vidéken van, ahonnan csak két órával jön vissza. Más orvost nem akartam meghívni, mert meghatároztam tehát, hogy ágyban maradok és kezeljem magam, úgy, ahogy tudom. Látszólag hozattam a gyógyszerből, manduláim sós vizet borogatást tettem és sós vízzel szorosan gargarizáltam. Két teljes napig orvos nélkül magam felett, állapotom azonban semmi sem javult. Akkor aztán hazajött sógorom és hallgatta végig, miképpen ügykezeltem a betegségemről, a nátháról, vagy divatos nevén "göngyölkéről". Kijelentette, hogy gyógykezelésem nem használt, a sós víz nem sokat ér, rivanolt gargarizálnom, hogy a bacillusok pusztuljanak el és nem szabad ennem, csupán folyékony táplálkozzam, ezenkívül sok forró teát innom. Skeptikusan fogadtam tanácsait, hisz én is a sós vizet és a rivanolt és ha nem volt nagy lázuk, rivanolt táplálkozhattak, chettek akár töltöttkáposztát is mégis hamarosan elhagyhatták az ágyat. Meggyűlt azzal a módszerrel, amelyet most is alkalmazni.

Amellett a szeszesség gondolkodás után jöttem rá, hogy sós víz valószínűleg haragszik, mert elutasása előzetes brízdesés közben az én helytelen licitem nem csinálhattuk meg a kis-szemmet és annyira dühöngött, hogy később, amikor a kórokozók távoztak a nőlközlekvén kívánságára ültünk egy családi rómi-partira. figyelmetlenül szöveget és sokat vesztett — a nyelő felében én voltam. Ez még inkább felbőszítette, mert szeretett és nem is igen szokott vesztette, mert mindig kedve neki a szerencse. Természetesen nem ismeri el a gyógykezelésem helyességét — gondoltam magamban — és ezért nem akartam csupán huslevest — azt is galuska — és vacsorára ezért keptam csupán üres gyümölcsöt — a harmincadik csészével. Mi aznap talán már a harmincadik csészével, az az ebéd? Igen, már emlékszem: kacacsült, a káposztával. Hm. Érdekes, hiszen a sós víz egyik kedvence étele. De nem, még sem lehet az, amire gondolok! Na és mi volt a vacsora — érdeklődöm. Nyul, vadlére, makarónival — és a káposztával. — Ez már igazán különös, ezt is nagyon érdekes a „gyanusított rokon”. Furcsa: egy napon az is az ő kedvence étele került az asztalra. Akkor, amikor az ő, mint orvos utasítására nem akartam egyikből sem. Bizonyára, hogy több akartam rajta és különben magamra is nagyon szereti a hasát — gondoltam magamban, hogy a gyanum még alaposabb lett, amikor meggyűlt az is, hogy a menüt ő maga állította meg. Valamiképpen én is le akartam vezetni a ben-

Egy kérdésünk van az urakhoz:

„Fájdalmas kell legyen a borotválkozás?”

Nem. — Beszappanozás előtt kenje be jól bőrét NIVEA-Crémmel, akkor bőre csodásan sima és rugalmas lesz, úgyhogy „visszafelé-borotválkozás” esetében sem karcol és akadozik a penge. Ezért még ma vásároljon NIVEA-Crémet és holnap reggel már használja is. Biztosan nem fogja megbánni

„Magyarország nem köti le magát semleges blokk alakítása mellett”

Svájci lap érdekes megvilágítása Magyarország helyzetéről

Bernből jelentik: (Dunaposta.) A „Bund” című lap Magyarország helyzetéről a következőket írja:

„A délkeleti kisállamok, beleértve Magyarországot is, nem akarnak háborúba keveredni, hanem valamennyi szomszédjukkal a jóviszony fenntartására törekednek. Az egyensúly azonban megbomlott, mert Németország messzemenően lekötötte magát a nyugati háboruban és Délkelet-Európában új barátjának szabad kezét kellett adni, hogy milyen mértékben, azt még nem lehet tudni. Mindazonáltal az államoknak, amelyek nem folytathatnak önálló nagyhatalmi politikát, erősebb hatalomra kénytelenek támaszkodni és csak Olaszország, valamint Szovjetország délkelet-európai befolyásának

biztosításában reménykedhetnek. Különösen az ez Magyarországra. Egyébként Magyarország a legnagyobb mértékben immunis a kommunista bacilussal szemben. A Romániával fennálló korrekt viszony, a Bulgáriával való barátság és a Jugoszláviával fennálló hangsúlyozottan szíves viszony eléggé szilárdan mutatják, hogy Magyarország megtette a magát a délkelet-európai semlegesség biztosítása érdekében. Távoll áll azonban Magyarországtól, hogy szorosan lekösse magát a tömb alakítás mellett. Ennek oka egyrészt az, hogy az egyes államok között ellentétek állanak fenn, másrészt pedig még nem lehet látni, hogy sor kerülhet-e és milyen mértékben a szorosabb együttműködésre.

Öngyilkos lett a Scheid-cég üzemvezetője

A nagy aranylopási eset áldozata

Budapestről jelentik: Ismeretes az a nagyszabású lopás, amelyet a Scheid-féle aranyöntő üzem igazgatója, Dvorák Norbert követett el. Az ügyben a nyomozás tovább folyik és azt sejtik, hogy az igazgató még több aranyat ástott el különböző helyeken. Most ennek a felkutatásán fáradoznak. Pénteken különben kihallgatták a Scheid gyár egyik legrégibb alkalmazottját, Henika Antal művezetőt.

Szombatra Henikát újból beidézték a rendőrségre de a művezető nem jelent meg. Délben a Torbágy ut egyik üres telken egy jól öltözött 70 év körüli férfi holttestét találták. Megállapították, hogy az illető tömény nikotinoldatot ivott és pár perc múlva meghalt. A zsebeiben egy friss rendőrségi idézést találtak, amely Henika Antal nevére volt kiállítva.

Hitler kancellár:

A német föld biztosította a nép jövő évi élelmezését

Berlinből jelentik: (Rador.) A DNE jelentése szerint Hitler kancellár a következő felhívást intézte a német parancsnoksághoz:

— Az ezévi termés betakarítása befejeződött. A vetési munkálatok a orosz idő és munkahiány ellenére is befejezést nyertek. A német

nép köszönetet mond a földművesek munkájáért, amely döntő jelentőségű a rank kényszerített harcban. Isten segítségével a német nép élelmezése biztosítást nyert saját földünkől a jövő évre is. Adolf Hitler.

nem felgyűlt haragot, elhatároztam tehát, hogy mérgemben mind elhasználok a fekvőhelyem mellett gargarizáló orvosságot és ugyszólván 3-4 percnként emeltem számba a poharat, a végén már alig győzték feloldani a sárgaszínű rivanoltport és sehogysem értették meg, mi történhetett velem, hogy olyan szorgalmasan öblögtem megdagaadt manduláimat. Végül is már Gárdonyi „Göre Gábor”-ának Durbints sógorához hasonlítottam magam, akinek reumája ellen az orvos harmincszori, egyenkint félóraig tartó forró lábfürdőt rendelt és ő egy útlében, megszakítás nélkül 15 óráig áztatta lábait, hogy hamarabb eleget tegyen a doktor utasításának.

Másnap reggelre — nem kis meglepetésemre — teljesen meggyógyultam. Manduláim visszanyerték normális méretüket. Lázas sem volt, megszűnt a nátha, egyzóval elhagyhattam az ágyat, amit három nap-alatt annyira meguntam már, hogy Heinehez hasonlóan matracsrinak neveztem el. Talán még évek múlva is abban a hiszemben

lennék, hogy sógorom saját gyomrára való tekintettel és a kártyajáték miatti haragjában fogott a fent említett kezelés alá, ha másnap a rendes ebéd mellett nem találtak volna fel nekem egy-egy adag kacacsültet és nyulat — amiket éppen az ő figyelmzetetésére tettem számonra el.

BABUCZAY GYÖRGY

Az összes katonai szolgálatra behívottak csak

Schmol
Pasta

-val

gondozzák és fényesítik csizmájukat, bakancsaikat valamint lőszerszámukat.

NATHA
HÜLÉS • GRIPPA
ANTINEURALGIC
BJAWOL
DOBOZ 3
TABLETTÁVAL

MUNKÁCSY MIHÁLY TEMESVÁROTT

Ormós egykori temesi főispán vendége volt

Ebben az évben volt hetven esztendeje annak, hogy Szamosy Elek festőművész Temes megye tanácssterme számára megfestette Deák Ferenc arcképét és ugyanabban az időben restaurálta a vármegeyháza valamennyi festményét.

Szamosy Elekről azonban most nem ennek a jelentőségében nem nagy évforduló alkalmából emlékezünk meg, hanem azzal kapcsolatban, hogy mint a halhatatlan Munkácsy Mihály világhírű festő felfedezője és első tanítója tehetséges tanítványával ismételtén járt és tartózkodott Temesvárott és Buziáson.

Teológusból — aradi festőművész

Szamosy 1826-ban született Déván. Eredetileg papi pályára készült és Kovács Mihály erdélyi püspök jóvoltából Bécsbe került teológiára. Az osztrák császárvárosban rengeteg művészeti festményt látott, ami annyira hatott rá, hogy elhatározta: maga is festőművész lesz. Kilepett a papnevelő intézetből, Aradra ment, ahol arcképfestéssel foglalkozott. Bárha nem voltak kellő előtanulmányai, mégis olyan sikerrel dolgozott, hogy hamarosan szép összegeket takarított meg. A pénzzel visszatért Bécsbe, ahol Rahl Károly festőiskolájában töltött egy évet. Aztán újfent Aradra ment, ahol ismét arcképeket festett és több oltárképet alkotott. Most már anyagi pénze volt, hogy 1855. végén Velencébe mehessen, ahol tanulással és festéssel négy évet töltött.

Velencében ismerkedett meg Ormós Zsigmond temesmegyei főispánnal, a kiváló műértővel, képgyűjtővel és művészeti íróval. A megismerkedés a velencei Szent Márk-téren levő Degli spechii kávéház előtt történt. Ormós Zsigmond, aki azért időzött Velencében, hogy az ottani képtárakat tanulmányozza, észrevette, hogy a kávéház terraszán egy művész-külsője ül, aki magyar könyvet olvas. Megszólította, megtudta, hogy kicsoda-micsoda és hamarosan nagy rokonszenvet érzett iránta. Ez a rokonszenv soha többé nem mulott el. Ormós Zsigmond meghívására Szamosy Elek többször vendégeskedett Temesvárott és Buziáson. Pártfogójától egymás után kapta a megbízásokat, ezenkívül Ormós megismertette Szamosy számára bánági úri családdal és mindenütt arcképrendelést szerzett neki. Ormós Zsigmond hagyatékában huszonkilenc Szamosy-alkotás maradt és pedig huszonkét eredeti kép, hét viszont nagy olasz mesterek műveinek másolata. Ezek a képek jelenleg mind a temesvári múzeum birtokában vannak.

Ormós Zsigmond és Szamosy Elek között sürü levelezés folyt. Ezek a levelek hatalmas köteget tesznek ki. A levelek legtöbbször szintén a temesvári múzeum őrzésében vannak. Ezek közül talán a legérdekesebb az, amelyet Szamosy 1855. január 28-án — alig három hónappal ugyanazon esztendő áprilisában bekövetkezett halála előtt — írt. Ebben ugyanis részletesen elmondja Munkácsy Mihállyal való megismerkedésének történetét.

TALÁLKOZÁS A KIS ASZTALOSINASSAL.

Szamosy Eleket 1862-ben gróf Wenckheim Frigyes meghívta Békésgyulára, hogy családja több tagjáról arcképeket fessen. A művész tíz hónapig tartózkodott a békésgyulai várkastélyban.

Egy nyári nap alkonyán sétált a községben és utja asztalosműhely előtt vezetett el. A műhely előtt bozontos hajú, mezitlábú inas állott és egy darab faszénnel házakat és alakokat rajzolt a műhely kiülő szeszelt falára. Szamosy önkéntelenül megállt és elnézte a rajzoló fiút, aki biztos kézzel dolgozott. A fiu nem zavartatta magát munkájában, talán nem is vette észre a bámuló vendéget az alkotás hevében. Körülbelül félóra múlva kész volt a rajzzal és néhány lépést hátrált, hogy messziről vizsgálja művét. Akkor hirtelen beleütközött Szamosyba. Bocsánatot kért és elpirult.

- Hogy hívnak, fiam? — kérdezte a festő.
- Lieb Miska a nevem.
- Szeretsz rajzolni?
- Nagyon. De csak a munka végeztével tehetem ezt. De azért sokszor munka közben is örülök, amikor a mester parancsolja, hogy a kész ládákra és székekre pingáljak tulipánokat.

Szamosy Elek hosszasan elgészélgelt az inással. Megtudta, hogy árvagyerek, akit nagy-

Elindulás a dicsőség útján

Szamosy Elek még aznap elment Lieb Miskával és a nagybátyjával Ormós Zsigmondhoz, aki készségesen és bőkezűen járult hozzá Miska pénzéhez. A maga pénzéből fehérműt, ruhát, festőszereket vásárolt számára. Aztán ajánló levelet írt részére Thán, Lotz és Ligethy pesti festőkhöz. Ugy búcsuzott el a fiutól, mintha apja lett volna. Mihály elutazott, de sürűn számolt be leveleiben mesterének. Pesten megmutatta rajzait és átadta az ajánló leveleket. A művészek szívesen fogadták és amikor újabb munkáit látták, valósággal lelkesedtek érte. Megszerették számára a Képzőművészeti Társulat támogatását. Munkácsy Mihály, aki akkor már ezt a nevet használta, akkor festette meg Mesélő honvéd című művét. A képet a művészek ajánlására kiállították és ezen a révén a fiatal művész szép összeghez jutott. 1865-ben ugyancsak Szamosy Elek soraival Bécsbe ment és mestere egykori mesterénél, Rahl festőművésznél tanult.

Légvédelmi előadások naptára

November 20, hétfő délelőtt 10—12-ig román előadás a Capitolban mehalai nők részére A-tól M-ig.

November 21, kedd délelőtt 10—12-ig román előadás a Capitolban mehalai nők részére N-től Z-ig.

bátyja nevel. Bementek a műhelybe, ahol megmutatta az általa pingált tulipánokat. Szamosy azonban nemcsak azokat hanem még inkább gyönyörködött a műlő ső falain látható szeszrajzokban.

— Miskában nagy tehetséget ismerem — írja levelében Ormós — azonkívül gaviselete is megnyerő volt.

Még aznap este elment a kis Miskára annak nagybátyjához. Rábészélte, hogy az asztalosműhelyből és járuljon hozzá, hogy a fiuból festő legyen. A nagybácsi erre sem akart, de később nagy rábeszélésbelegyezett abba, hogy a művész, amíg gyulán marad, foglalkozzék esténként Lieb Mihály néhány hét alatt meglepő mutatótt. A gyors fejlődés aztán a nagy is engedékenységre bírta és belegeyezte Szamosy Elek a fiut magával vigyítsa. Lieb Mihály, akiből hamarosan Mihály lett, így lett festőinas.

MUNKÁCSY TEMESVÁROTT.

Szamosy előbb Aradra vitte magát majd Ujaradra, ahol Zelensky gróf kas dolgozott. Ujaradon érte Ormós Zsigmond hívása, hogy töltsen a nyarat nála Buzián háza van és ahol kedvére festhet. Buzián serte természetesen Szamosy Lieb Mihály Ormós Zsigmondnak is nagyon megtetszett, a fiu és szintén fölismerte benne a tehetségesen Lieb Miska a népéletből néhány sikerült alakot és nyolc-tíz arcképet rajzolt bejöttek Temesvárra, ahol meg Ormós Zsigmond gondoskodott lakásukról. Temesvárott Miska folytatni szeretné. Számosy érdekes jelenetet rajzolt. Számosy ezek közül levelében különösen kettő lékezik meg. Az egyik vásári jelenet, a

pedig egy a várfalon őrtálló katonát ábrmesvárról a művész és tanítványa beu Bántag nagy részét és egy-egy pártfoglyában hónapokat töltenek, miközben arcképeket fest, a fiu meg tanul. Két tót a vándorélet, amikor a festőművészhosszabb időt igénylő munkával biztat mossy ekkor elhatározta, hogy Lieb megválik, de csak azért, hogy további előmozdítsa.

Levelet írt a fiu nagybátyjának Bára és megadott időre meghívta Tem Mikor a nagybácsi megérkezett Temesvárta őt Szamosy és a növésben megny Miska. Szamosy akkor közölte a nagy hogy elérkezett az ideje, amikor Miskatania kell a nála megkezdett tanulást ten és Bécsben. A nagybácsi elszörny kijelentette, hogy erre nincs pénz és a kedvéért még a zsebeit is kifordította.

— Pénzre ne legyen magának gonvigasztalta a sopánkodott Szamosy, — adok és szerzek egy kis pénzt, később majd keres Miska maga. Most csak azért tem ide, hogy majd kísérje el Miskát Pe

Munkácsy Mihály további pályafutása f név legnagyobb magasságáig eléggé ism A nagy festőnek Buziáson és Tem készítet rajzait sokáig őrizte Szamosy Ezek hagyatékával együtt a Képzőm Társulat birtokába kerültek és értékl nagy.

Félegyházi A

Óriási sikerrel fut SCALA-B.

az ideai filmszezon legtragyagóbb film négy világhírű sztárral:

Zarah Leander, Leo Slezak,
Hans Stüwe, Rökk Mari

Egy mámoros báli éjszaka

Tchaikowsky világhírű zeneszerző élet szerelme, legszebb zenéjével.

A nyugati front pokoli „csodái“

Mért változtalnak a helyzet nyugaton. — Minden fa, domb, ut vagy árok mögött már halál leselkedik. — Valóban művészi tökélyre fejlesztették az emberölést

Párisból jelentik: Hol is húzódik valójában az 1939-es nyugati front? Ujabbán már sok író megújgírót beengedtek Elzászba, Lotharingába, a Rina síkjaira, meg a Mosel-szög lankái közé, a megfélemlesebb riportereket, közöttük Knickerbockert is, de a kérdésre még senki sem tudott válaszolni. Minél messzebb hatol az autó észak felé, annál rohamosabban fogy a polgárság. Először a gyermekek tűnnek el, aztán az asszonyok, végül a civilek maradt férfiak is. Egy bizonyos vonamár csak katonákkal találkozik az utas, de azután a hadiak is ritkulni kezdenek, mind kevesebb és kevesebb mutatkozik belőlük, a legvégül ők is tűnnek valahol a föld alatt, láthatatlan betonfalak ölében, felfedezhetetlen páncéldiszetek falai mögött.

A SZELLEMEK HÁBORÚJA...

Negyedszázaddal ezelőtt két bohém párisi művész, Guirand de Scevola, a festő és Eugene Ronzi, a diszítőművész, a nyugati fronton házfarsangot rendezett. A piros nadrágot, égszínkét zubbonyt és tengerzöld sapkát, amely a francia katonákra eléggé karnevális öltözködést képezte, hangulatot és az időjárásnak megfelelő foltokkal tüntették fel. Egy tábornok járt arra, Castelnau generális, a francia vezérkar egyik legzseniálisabb katonája. Castelnau egy szakasznyi baka harctéri maskarából fejlesztette ki a modern hadvezetési legalapvetőbb tudományát: az álcázás művészetét.

— De hiszen ezek a katonák egybeolvadnak

Lánggal égő mezőségek..

E láthatatlan frontvonalak között csendesen élnek a no man's land, a senkik földje. Bús és kiábrándító őszi tarló, mint mindenütt másutt. Néhol egy-egy vakondtúrás szakítja meg egyhangúságát. Egy avult harciszerkezet, amelynek már a mult háborúban telelt az ideje, vezető nélkül elindítanak az egyik ilyen vakondtúrás felé. Egy pillanat és egyetlen rázó explozió rojba tölti meg a levegőzet. Bőbányó vakondokok földszávjára ez.

Néhol idillikus szelmalmok forgatják lapátjait a senkik elhagyott földjén. A zöldre mázolt ajkcska színre barátságosan hívogat, nyissal csak be! De ha hozzáérnél, elsötétülne feletted az ég és ezer arabra szakadna alattad a föld, mert a senkik földszávján

a hívogató lak is pokolgéppel van bélelve.

Ezer elvarázsolt kastély millió ördögi csodáját rejti a föld. Ne ülj le megpihenni a kiszáradt falkákra, mert miszlikbe szabdaltd testedet nem szedi össze még a túlvilági építőmester sem. Ne nyúlj föllemmel az asztalon feledett cigarettatárcá után, mert ifjú napjaid utolsó füstjét rejti magában. Egy sapka, egy ottfelszített meleg sapka! De mielőtt felvennéd, nem lenne már koponyád, amelyre helyezted füsttel fojt és lánggal éget minden lépés és minden rög. Egyetlen önfeledkezett mozdulat és elvesztél.

— A háború? Nem más, mint a pokol gép problémája! — mondja meggyőződéssel a hadsereg egyik tábornokmestere.

FRONT 1939!

A föld bombával táplált és betonnal bélelt mélyében vidáman élnek az 1939-es háború katonái. A technika végtelenéig fejlett kultúrája mesebeli várakat emelt (illetve süllyesztett) részükre: a béke és polgárt az ártatlan városokban elérheti minden vesz, bomba, gáz és tűz de őket, a katonákat, a földalatti erődök utain és terein semmi baj sem fenyegeti.

S ha nyílt rohamra kerülne a sor? A szürke egyalagos, akinek az élete 1914-ben egy fabatkát sem ért, aránylagosan a legnagyobb biztonságban van ma. Mert a rohamot a huszezerkilogramos, negyven kilométeres sebességgel haladó óriástankok nyitják meg a ezek ciklopszi ágyúikkal szétörnek és zúznak minden súlyos akadályt, ami csak az útjukba kerül. Utánuk a közepnehéz géppuskafészeket. Mőködnek, amelyek földülják a géppuskafészeket. Mőködöttük a könnyű, villámgyors harciszerkerek tátongó rést vágnak az ellenséges állásokba. S csupán a háromszoros páncélfal mögött haladnak a gyalogosok, puskával a kezükben, puskával, amely az 1939-es háború arsenaljában könnyed sétatálcának számít csak.

— A háború? Nem más, mint a harci kocsik problémája!

— mondja meggyőződéssel a hadsereg egyik tankosztályának parancsnoka.

a környezetükkel! — kiáltott fel a generális.

Két hét mulva a nagyvezérkar felállította az első „section de camouflage“-t, vagyis az első álcázó-osztagot. A cél: a háboru gép- és emberanyagát a lehető legnagyobb mértékben észrevehetetlenné tenni az ellenség számára. A köztársaság legkötünőbb mérnökei és festői, élükön az agg Forain-nel, a világhírű rajzolóval, tanulmányozták a különböző színek, árnyak, burkok, lárvák, optikai megnyilvánulásait.

A farsangi tréfából hadvezetési törvény lesz: hozzáigazodni a környezethez.

miként a polip igazodik a tengerfenék barna mozsztájához, vagy a csillámló mész-sziklához.

1939-ben a dekoráció csodálatos párviadalá vált. Az újságíró elképedve néz szét azon az elhagyott, német, őszi borulatban temetkező földszávon, amely állítólag a front. Alapjában nem lát semmit. Balról egy árva jegenye (ha szükség van rá, halál okád). Jobbról egy kis földhullám (egy gombnyomás és millió golyó lövell ki lankájából). A horizont felett, a folyam partján, aféle révészház (de jaj lesz azoknak, akik kompjára merészkednek). A hátunk mögött szelíd, mezei campanella (egyszerre százezer felebarát lélekharangját is meg lehet kongatni benne). Látszólag minden csendes és békés, szerény és nyugalmas.

— A háború nem más, mint az álcázás problémája! — mondja meggyőződéssel a hadsereg egyik dekoratőr-művésze.

De vajjon mit szól ehhez a megállapításhoz a modern géppuskás? A Maginot-vonal láthatatlan frontján tízezer meg tízezer szinkronizált géppuska fog be előlről és hátulról, fel- és lefelé, jobbra és balra minden lépésnyi területet. A modern hadvezetési legformidálisabb fegyvere lett a géppuska, amely automatikusan látva el magát municióval, ma huszonnegy óra alatt annyi töltényt lő ki, mint amennyit Verdunben nem lőttek ki az egész világháboru alatt, — állapítja meg André Facault, a Candé katonai szakértője.

Nappal kihát! a háboru területe, mint egy la-

MAGNESIA S. PELLEGRINO

Ezt a márkát kell körnünk, hogy megkapjuk az igazi és egyetlen.

katlan sziget. Éjszaka azonban megélenkül minden. A levegőben gépmadarak zúgnak és suhannak előre meg hátra. Az utakon óriási, zöld autóbuzsok, kis magánkocsik, szürke taxik, camillonok, petróleumtankok, ezerfajta meg ezerszínű járművek fáják a kilométereket. Minden irányban végtelen kocsikigó húzódik, a gördülő alkotmányok láncolata hálózza be a sötét mezőségeket. 1914-ben a francia hadsereg tízenkétezer gépkocsit mozgósított. Menynyi lehet a számuk ma? A kérdésre még csak megközelítő pontossággal se lehet válaszolni.

SEBESÜLTEK

Néhány kilométerrel a bizonytalan front mögött az épp olyan bizonytalan, hirtelenlondon át szálitják már az ország belseje felé a sebesülteket. A láthatatlan, föld alá rejtett harctereken alig található célba a puskalövés, Javarszt aknaszállások tépik a könnyű cebeket. Egy-egy felkötött kar, egy-egy bicegő láb, egy-egy bekötözött homlok. A „morál“, a sebesültek kedélyállapota kitünő.

A háboruban minden csodának a problémája lehet. Csak egynek nem: a kultúrának.

Mert a kultúrának csak egyetlen problémája van, egyetlen feltétele és lehetősége: a béke.

S ezért ez a korszak, ez az Európa alig érdemel mást, mint a háborut. (m.)

Óriási szerencse!

Az állami sorsjáték legnagyobb nyereményét,

8 millió leit

a 28798 számú sorsjeggyel húzták ki

Georghe Stanoiu

főelárusító!

akinek eddig számosan lettek milliomosok. Nyertek továbbá:

egy millió leit 60240 sz.
egy millió leit 94433 sz.
 valamennyi

Stanoiu kollekturában

A szerencsés nyerők bucarestii, buzaui, sighetii, constantai, hotini, stb. lakosok.

KÖRTING Rádió FODOR Temesvár II.,
 Seria 1940 R á d i ó Dacilor 1.

A vizibomba, az akna és a hálórendszer harcol a tengeralattjárókkal

Hogyan védekeznek a tengeralattjárók támadásai ellen?

A hadviselő felek mai katonai helyzetében a háboru súlypontja kétségkívül a tengereken nyugszik, ahol a németek elsősorban légi erőkkel és tengeralattjárókkal védekeznek az angol blokádnak ellen. Nem mulik el ugyszólván egy nap sem, amelyen tengeralattjárók ne süllyesztenének el hajókat, avagy előbbieknek egyik-másika hősi küzdelem után ne térne örök pihenőre az óceán mélyébe. Nem lesz tehát érdektelen röviden ismertetni, hogyan és miképpen védekeznek a tengereket átszelő hadihajók ellenségessé tengeralattjárók ellen?

Haditengerészeti szakértők szerint a korszerű hadihajók vízfeletti nagy gyorsaságuk mellett ma aránylag könnyen védekezhetnek a tengeralattjárók ellen, amelyek a víz alatt, korszerű felszerelésük ellenére is, ma is még aránytalanul lassabban közlekedhetnek.

A tengeralattjárók elleni leghatásosabb védekező fegyvernek ma kétségkívül a vizibombát

tartják. Ezek a vizibombák körülbelül 50—150 kilogramm robbanóanyagot tartalmaznak. Hatásuk akként szabályozható, hogy a víz alatt 5—20 méter mélységre robbannak, aszerint, amilyen mélységben sejtik a védekező hadihajók a támadó „vizialatti szörnnyeteget”. E vizibombáknak hatása igen nagy, különösen ha megdondoljuk, hogy a korszerű torpedórombolók körülbelül 40 vizibombát visznek magukkal. Természetesen igen nehéz megállapítani a tengeralattjáró pontos helyét, mert ezek az ellenségessé romboló megpillantásakor minél gyorsabban menekülnek a tenger mélységébe.

Amikor egy hadihajó egy ellenségessé tengeralattjáró periszkópját megpillantja, ha társaságvan, azt a helyet, ahol az ellenség feltűnt, igyekeznek a leggyorsabban „körbefogni”, vagyis a védekező hadihajók egyenletesen elosztódva, a kritikus helyet körbezárják.

Ezután megkezdődik a védekező egységek elmentő támadása vizibombákkal. Ez akként történik, hogy a kört képező védekező egységek körülbelül egyidőben megindulnak a körközpontja felé, miközben bombáikat vizibombavetőikkel állandóan a

vizbe vetik. A kör így mindjobban és jobban összehúzódik és annak vizalatti részeiben mind több és több vizibomba robban, vízszintes irányban a körre körülbelül egyenletesen elosztva. A bombák robbanása különböző mélységekben történik, hogy a találati valószínűség nagyobb legyen. Pár nappal ezelőtt olvashattuk, hogy angol torpedóvadászoknak sikerült ilyen módon már több német tengeralattjárót tönkretenniük.

Egy másik igen fontos védelmi eszköz

a vizalatti lehallgató készülék,

amely villamos sugárakat sugároz. Ezeket a sugárakat leginkább láthatatlan fényoszórókévéhez hasonlíthatjuk, melyek ha egy ellenségessé tengeralattjárót érnek, akkor egy detektorba sugároznak vissza. Itt tehát a visszacsugárzás elve érvényesül. A sugár kilengésének méretéből a védekező hadihajók az ellenségessé tengeralattjáró helyét, irányát és sebességét megállapítják.

Röviden megemlékezünk még az úgynevezett hálórendszerrel,

amely általában kikötőket és vizutakat van hivatva tengeralattjárók támadásai ellen szemben megvédeni. Ezek a hálók nem ismeretlenek. Már a világháborúban használták őket, így többek között az „Otrantó-út” lezárására is, ahol 6 kilométer hosszú torlótűt zártak le. Amikor egy tengeralattjáró vértalanul ilyen hálóba ütközik, a felszínen világítótestek gyulnak ki. Ezáltal a háló közelében tartózkodó tengeri egységek az ellenségessé tengeralattjáró helyét felfedezték.

Hatásosan egészítik ki a védekezés eszközeit azok

az aknák,

amelyek főleg kikötők és tengeri erődök elzárására hivatottak. Ezek közismertek.

Eddig általában azt tapasztaltuk, hogy a nemrég kitört háborúban szerencsétlenül járt tengeralattjárók sorsukat általában a vizibombáknak köszönhették. Az 1914-es világháborúban vizibombáknak 80 német tengeralattjáró esett áldozatul. A jövő képe még bizonytalan.

Az ideges és nyugtalan emberek korszaka...

A ma embere beteg, idegbeállítottsága gyors tempó, a gyors evés, a gyors futás, a l nem maradás, amely lassanként teléri az ideg ket és a különböző megbetegedések sorozat teremti meg.

Az emberiségnek vissza kell térni a természethez, ahova ősi őszítene köti, de a mai civilizáció felhasználásával. Az egész kultúremberiség napról-napra mindjobban kezd felismerni, hogy az élő növényekben oly csodálatos bőség adja meg a természet gyógyító anyagát, hogy soha semmiféle előállított vegyszer pótolni nem tudja és nem is fogja tudni.

Nemrég is egy élő növényben fedezték Amerikában azt a világhírű gyógyanyagot, melyből a GASTRO-D. készült és amely azért népszerű és nélkülözhetetlen minden családban mert 10—15 éves krónikus gyomor-, bél-, epese- és májmegbetegedések, valamint szédülések, görcsök eseteiben úgy beföldi, mint külföldi klinikákon GASTRO-D. használata által kitűnő eredményeket mutattak fel, már rövid idő után is.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban drogériákban, vagy postán megrendelhető 1 lei utánvét mellett Császár E. Gyógyszertárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Természetben állapítják meg a német-orosz határt

Budapestről jelentik: (Dunaposta.) Német szovjetorosz törzstisztekből álló bizottság érkezett Uzsoknál a magyar-orosz határra. A tiszték járták a határvonalat. A német-orosz érdeklődés a San mentén húzódik, úgy hogy Sianki a volt lely határállomás orosz részre esik. Időközben derült, hogy a San eredete nem a térképen megölt ában folyik, hanem attól keletre, úgy hogy tulajdonképpen Sianki a németeket illetné meg. Bizottság az új vonal megállapítása végett jár be a határt.

Belgium és Hollandia nem kérte az északi államok békeleépéseit

Brüsszelből jelentik: (Dunaposta.) A Bel Távirati Iroda a következőket közli:

Londonban ma nyilvánosságra hozták azt kopenhágai hírt, amely szerint Lipót király és V ma királynő kérdést intéztek volna Norvégia Dánia uralkodóihoz, hajlandók lennének-e együtt működni egy békejavaslat megszövegezésében. Belga Távirati Iroda megáfolyja, hogy ezeknek országoknak brüsszeli, illetve hágai diplomáciai képviselőihez ilyen kérdést intéztek volna. Brüsszeli és hágai hivatalos körök kijelentették, hogy a hír teljesen alaptalan.

Nem változott az orosz-török viszony

Moszkvában nem hiszik, hogy felveszik Saraciogluval a tárgyalásokat

Zürichből jelentik: (Radiopress.) A svájci lapok is megerősítik azt a hírt, hogy a Szovjet a tárgyalások felvételére tett javaslatot Törökországnak.

A török diplomácia elvben el is fogadta az ajánlatot, de előbb tárgyalni kíván ebben a kérdésben a nyugati hatalmakkal.

Moszkvai körökben nem hisznek azoknak a híreknek, hogy rövidesen újból felveszik az orosz-török tárgyalások fonalát a segélynyújtási egyezmény céljából.

Bizonyos érintkezés ugyanis fennáll a Szovjet és török kormány között,

de a helyzet nem változott azóta, hogy Saracioglu török külügyminiszter elhagyta az orosz fővárost.

Általános vélemény szerint a finn kérdés sincs még teljesen lezárva.

Az is kérdéses, hogy milyen irányt ad a szovjetkormány balkáni politikájának.

Páris helyesli az olasz kommunistaellenes álláspontot

Párisból jelentik: (Radiopress.) Az olasz sajtó szovjetellenes megnyilvánulásaiként érdeklődést keltettek Párisban. A francia főváros lapjai ismertetik az olasz lapok cikkeit, amelyek

a Földközi tenger felé irányuló szovjet előretörésekkel szemben foglalnak állást.

A berlini közvélemény szerint az olasz állásfoglalás azt bizonyítja, hogy Olaszország átlátja a bolsevizmus rendkívüli veszélyét. A Paris Soir

megállapítja, hogy az olaszok mindig ellenségei voltak és azok is maradnak a Szovjetnek.

Róma sohasem fogja megengedni a bolsevizmus előretörését a Duna völgyében.

A harmadik tárgyaláson felmentett a hadbíróság egy aradi ügyvédet

Zubor Imre ügyvéd ellen államellenes cselekmény miatt folyt eljárás, mert egy barátjához intézett levelének néhány mondatát inkrimináltak és lakásán külföldi újságokat találtak. Az ügy először a temesvári hadbíróóság elé került, amely beigazoltnak látta a vádat és dr. Zubor Imrét három évi fegyházra ítélte. Az ügyvéd és védője fellebbezett és így került a bínpur a bucaresti legfelsőbb hadbíróóság elé, amely

megsemmisítette az ítéletet,

miután nem látta beigazoltnak a vád pontjait és az ügy újból letárgyalására a craiovai hadbíróóságot delegálta. Itt folyt le a második tárgyalás, amelyen dr. Zubor Imre ellen ismét marasztaló ítéletet hoztak.

Az ügyvéd és védője ezt az ítéletet is megfellebbezte és most már másodsor került az ügy a legfelsőbb hadbíróóság elé, amely

ezuttal is megsemmisítette az alsófoku bíróóság döntését.

uj tárgyalást rendelt el és ennek lefolytatására a galati hadbíróóságot bizta meg. November 14-én folyt le Galaton nagy érdeklődés mellett a tárgyalás és ezuttal a bíróóság az iratok alapos áttanul-

mányozása, valamint a vádlott kihallgatása és védelem érveinek meghallgatása után, nem látva bebizonyítottnak a vádat, dr. Zubor Imrét felmentette.

A bíróóság csupán abban találta bűnösnek, hogy cenzurázatlan újságokat tartott a lakásán és ezért a kihágásért elítélte, amit az elszenvetett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Miután az ítélet jogerőre emelkedett, a hadbíróóság elrendelte dr. Zubor Imre azonnali szabadlábra helyezését, ami meg is történt. A rehabilitált ügyvéd már vissza is tért Aradra.

HERESTI URADALOM FAISKOLÁI

Posta: Budesti, Ilfov megye
 Kérje az illusztrált díjtalan árjegyzéket a legtermékenyebb gyümölcsfákról, a legkiválóbb szőlővnyegyekről, a legszebb virágokról és más növényekről.

„DACIA“ sorsjegyáruda elárúsító helyeinek következő nagyobb nyereményeit huzzák ki a november 18-ki húzásokon

Egy milliót

nyert 50.109 Matca Bucuresti

100.000 leit

a következő számok nyertek:
348.639

395.036

Temesvári főelárúsító:

735.254

KÖZPONTI BANK

Strada Alba Iulia 1.
Telefon: 1515

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Megnézőknek egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tiz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tiz lei. Munkásoknak, közhivatalosoknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

SZERKESZTŐ

Vuchetich Endre dr.

A téli álom apostola

egy amerikai férfit, aki már évtizedek óta gyakorolja ezt a furcsa sportot. A medvéktől vett leckét, mert amint az első hó leesik, bebújik ágyába s ott tanyázik egészen tavaszig. Néha ugyan felkel, hogy kissé jártassa megmeheredett tagjait, itt-ott táplálékot is vesz magához egyébként azonban csak a nyeheség kultuszát űzi a téli álom apostola. Hosszu évek óta így telel át ez a furcsa ember, mert tapasztalata arról győzte meg, hogy ez az állapot igen kedvez az egészségnek és különösen az idegeket nyugtatja meg. Ezidén, mielőtt téli álmát megkezdene, propaganda utra indult a téli álom apostola. Másokat is meg akar győzni felfoivasó körútján arról, hogy ily hosszú sieszta milyen kitünő hatással van a szervezetre. Valóban nem is kétfel kétfel, hogy ez a kikapcsolódás csak hasznára lehet az embernek. És vállalnánk is a medvékedést nemcsak egészségügyi szempontból, hanem azért is, mert manapság felette kellemes volna hosszabb időre kikapcsolódni az események zürzavarából. Milyen jó is volna elvonulni egy meleg zugba, nem hallgatni a rádiót, nem törődni semmivel, nem tépelődni és nem gondolkodni, csak szundikálni, mint a jámbor mormota. Csak-hogy ehhez az elhatározáshoz nem elég a jó szándék. Igen sok akadály van annak legtöbbünk számára, hogy utanozzuk ezt az alvó kurát. Többek között például kenyeret is kell keresni, házbért fizetni, meg egyebet. Hiába próbálnánk meg ezt a kellemes elvonulást, csakhamar felkötne szenderegünkéből, ha más nem, egy a végrehajtó. Bizonyára a milliósok közé tartozik e kiváló férfiú, aki e rekord-pihenést ajánlja. Sajnos, az emberek legnagyobb része még éjszaka sem ér rá igazában pihenni, annyira lefoglalják a mindennapi gondok. Így a téli álom eszméje a mi számunkra, sajnos, csak álom marad. Nekünk ébren kell maradni. Legfeljebb szép álmokat kívánhatunk a téli álom fennkölt apostolának. (F.)

— Ismét megindul a Milánó—páris gyors útvájon keresztül. Bernből jelentik: November 18-tól kezdve a Neuchâtelon keresztül közlekedő Páris—Bern és Páris—Lausanne—Milánó nemzetközi vonatokat ismét forgalomba helyezték.

— Leégett egy szőlői gyár. Szőlőkről jelentik: A Rákos féle vattagyár tegnapi kigyulladás és leégett. Rövid idő alatt a gyár berendezése, nyersanyag- és kész áru készlete teljesen elpusztult. A katasztrófát csapágy gyulladás okozta. A kár 300 ezer pengő.

November 19
Vasárnap
Erzsébet

1231. november 19-én halt meg Szent Erzsébet thüringiai örgrófnő. II. Endre magyar királynak és Gertrud királynénak volt harmadik gyermeke, aki 1207-ben született. Négy éves korában Hermann thüringiai örgróf Lajos nevű fiának jegyese lett. Thüringiába vitték, ott nevelkedett és 1221-ben egybekelt jegyesével. Férje 1227-ben elhalt, a sógora gyermekeivel együtt kitezte Wartburg várából. Erzsébet, aki a jómódban nagy gyámloltója volt a szegényeknek, inségében is mindenét megosztotta a nyomorgókkal. Huszonhat éves korában meghalt. Halála után sírjámál számos csoda történt. Az egyház nemsokára a szentek közé iktatta.

1855. november 19-én halt meg Vörösmarty Mihály költő. Rengeteg lírai és elbeszélő költeményt, ezenkívül számos verses színdarabot írt. Zalán futása című elbeszélő költeményével új irányt adott a magyar époszírásnak. Arany János és Petőfi Sándor mellett egyike a mult század nagy költői triaszának.

1891. november 19-én halt meg Csiky Gergely, a kiváló színműíró. Az aradmegyei Pankota községben született és szülőinek kívánságára a papi pályára lépett. Megszerezte az egyházi jogi doktorátust és tanára lett a temesvári hittudományi főiskolának. Mint szentszéki tanácsos számos házassági bontópernél működött közre, aminek nagy hasznát vette később több drámájában. Első sikerét mint színpadi író Jólát című drámájával aratta, amellyel nagydíjat nyert. 1881-ben kilépett a papi rendből és megőszült. Összesen harmincöt eredeti színművet írt és harminckilencet idegen nyelvből fordított magyarra. Darabjait ma is élvezettel nézi a közönség.

DIANA

fáradt testét felrissziti

november 20
Hétfő
Félix, Jolán

1497. november 20-án került meg Vasco de Gama portugál tengerész Délafrika csúcsát, amelyet Jöreménység fókának nevezett el abban a reményben, hogy további útján sikere lesz. Reményében nem csalódott, mert sikerült eljutnia Indiába. Vasco de Gama volt az első európai hajós, aki Afrika megkerülésével jutott el Indiába. Vasco de Gama többször ismételte meg útját. Jutalmul a portugál király egymásután kinevezte India tengernagyává, gróffá, majd Portugália királyává.

1815. november 20-án hozták be Poroszországban az általános védkötelezettséget. Ez lehetővé tette Poroszországnak az első rendes, fegyvelmezt, jól kiképzett nagy hadsereg felállítását. A porosz példát az idők folyamán követték egymásután a többi országok.

1856. november 20-án halt meg Marosvásárhelyen Bolyai Farkas világhírű magyar számtantudós. Németországi egyetemeken tanult. Ott ismerkedett meg Gauss későbbi híres német matematikussal, akivel élete végéig sűrűn levelezett. Bolyai Farkas több új számtantételt állított fel, amiért elismeréssel adóztak neki az egész világ matematikusai. Számtani törvényeit Tentamen című latin nyelvű könyvében adta ki. Fia, Bolyai János, tőle örökölte számtani tehetségét és szintén nagy hírnévre tett szert.

— Svájci állampolgár nem teljesíthet katonai szolgálatot a hadviselő államokban. Bernből jelentik: A szövetségi kormányhoz számos kérvény érkezett svájci állampolgárok részéről, a kik mint önkéntesek akarnak harcolni a hadviselő államok hadseregeiben. A szövetségi tanács rendeletet hozott, amelyben megtiltja, hogy svájci állampolgár ilyen szolgálatot vállalhasson.

— Portugál közirő könyve a román művelőből. Bucurestiből jelentik: José Licinio Rendeira mert portugál közirő tollából a közelmult napok könyv jelent meg, amely a román művészeti a román művészekkel foglalkozik. A könyv elvában José Licinio Rendeira arról emlékszik hogy ugy a portugál, mint a román nép rómadetű és mint ilyen közös ösre tekinthet visszakönyv az alábbi művészekről számol be: Lecca, Tatarescu, Th. Aman, Grigorescu, Andrescu, chian, Petruscu, Palladi, Peoescu, Steriadi, Sion, Bunescu, Sirato, Paciurea, Brancusi és H.

(—) Öreg tanár halála. Munkás életének évenként meghalt Nováky Bertalan a szegedi gyesrendi gimnázium nyugalmazott tanára. elhunyt kiváló pedagógus ötvennégy évi tanárása alatt nemzedékeket vezetett a tudás Puritán egyszerűsége, lelkes nemessége még szí férfikorukban is biztosította számára egy növendékeinek tiszteletét és szeretetét. A Bából is sok tanítványa volt, akik most kegye emlékezik jó tanárakra, annak elhalálozaskalmából. Mint rokonok, a Bánságban a nitz és Csáki-családok osztoznak a gyászban.

Játékokat, mesekönyveket
ne vásároljon addig, míg meg nem tekint
GALAMBOS Librariát
játékosztályát

(—) Baran volt miniszter a helytartónál. Alexandru dr. királyi helytartó tegnap fogadtan Coriolan dr. volt minisztert és Tieran dr. főpolgármestert, akikkel különböző ügyekben tanácskozott.

— A modern egészségápolás egyik a tétele az, hogy az ember hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor, egy pohár terméskor „Ferenc József” keserűvizet iszik, mert ez a rot és a beleket alaposan kitisztítja s az anyagét és az emésztést hathatósan előmozdítja. Kéze meg orvosát.

— Szélsőséges csoportok tüntetésére lettek Zágráb utcáin. Belgrádból jelenti a Függetlenség: A különböző szélsőséges csoportokhoz tudósok pénteken délután 1 és 2 óra között kíséreltek, hogy Zágráb utcáin tüntetésre veredéseket rendezzenek. A rendőrség elvárta gárda segítségével szétszórta a tüntetőket és többet letartóztatott.

Mozi

Szabotázs

A városi mozik filmje

Szabotázs a címe annak a filmnek, amely legteljesebb siker jegyében került bemutatásra Capitol-mozgóban. Meg is érdemli a legteljesebb érdeklődést ez a gyönyörű mű, amely a rendezés és francia színművészet csústeleje. Cselekménye izgatottabb, mint a legmosabb detektívregény, azonkívül határozott műértékkel bír, szellemességén és finomságára. A felvételek elragadó szépek. A leggyönyörűbb délfrancia vidékek vonulnak fel előtöl élet ma teljességével, hogy rég nélkülözött szízi utazások vágya kell bennünk. A legendás kapitányt Paul Murat játssza bravuros nyedséggel és elragadó férfi bájjal. A merész szerepét a szépséges Robinson Madeleine alakítja. Érdekes színekkel ruházva fel e fantasztikumlandornót. A közönség feszülő izgalommal követi a drámai fordulatokban gazdag játék mindegyik tozátát és a legteljesebb gyönyörűséggel élvez remek felvételeket.

MŰSOR:

VASÁRNAP, NOVEMBER 19.

APOLLÓ: A titokzatos ügynök (angol film)
Borzalmak Sanghaiban (angol film)
CAPITOL: Sabotage (francia film)
CORSO: Az ifjúság diadala (orosz film)
SCALA: Egy mámoros bál éjszaka (magyar film)

HÉTFŐ, NOVEMBER 20.

APOLLÓ: A titokzatos ügynök (angol film)
Borzalmak Sanghaiban (angol film)
CAPITOL: Sabotage (francia film)
CORSO: Hongkongi éjszakák (angol film)
SCALA: Egy mámoros bál éjszaka (magyar film)

(—) A szörényi bandita bünlajstroma. Meg-
 hogy Botinesti községben elfogták Grozescu-
 kú hírhedt banditát, aki Szörény megye számos
 községének lakosságát tartotta állandó rettegésben.
 A nyomozás még folyamatban van, de máris meg-
 állították, hogy a bandita Igazfalva, Glimboca,
 Băranşereş, Bisztracseres és Béline községekben
 követett el betöréseket és különösen az ottani keres-
 kedők üzleteit fosztotta ki. A lopott holmit azután
 különböző községekben az ismerőseinél, vagy roko-
 nál rejtette el. Emiatt eddig huszonkét személyt
 tartottak le. A lopott tárgyak nagyrészt meg-
 állították és azokat jogos tulajdonosaiknak már
 vissza is adták. Most még azt igyekeznek megállá-
 sítani, hogy Lugoson hol követett el betöréseket.

(—) A Scala mozi pere a város ellen. A Temes-
 vári Scala mozi igazgatósága engedélyt kapott a pro-
 pandaminisztériumtól nyári mozi megnyitására.
 Ez azt ahhoz a feltételhez kötötték, hogy meg kell
 szereznie a várostól az építési engedélyt. Az erre vo-
 natkozó kérelmet azonban a város elutasította, mi-
 er a mozi tulajdonosai a városi határozatot a köz-
 leggatási felülvizsgálati bíróságnál perrel támad-
 tá meg. A bíróság illetékességi okok miatt a kere-
 lemet elutasította. Közben a nyár elmúlt és a Scala
 mozi kerthelyiségében nem lehetett előadás tartani.
 A tulajdonosok az ügy elintézése érdekében az-
 at a temesvári ítélőtáblához fordultak és a most
 tartott tárgyaláson az építési engedélyt megta-
 ró városi határozat hatályon kívül való helyezé-
 sét kérték.

(—) Református istentisztelet a Gyárvaros-
 on ma, vasárnap délelőtt tíz órakor lesz a
 városi Dacilor-uca 10. számú házbán, a
 városi gyógyszerár mellett. Bejárat az udvar
 361. Prédikál Debreczeni István.

(—) A bevonultak családjainak segítése.
 A Popovici Virgil ezredes-prefektus megleghangú
 meghívást intézett a vármegyve minden lakoshoz
 a katonai szolgálatra bevonultak családjainak
 segítése érdekében. A prefektus rámutat ar-
 ra, hogy amíg egyes férfiak állampolgári köte-
 lességüknek eleget tesznek, addig nem nézhető
 ki, hogy a családjuk nélkülözzön. Azért mindenki
 lehetőséghez képest adakozzék felismeret, vagy
 pénz. Az adományok a községi egyházaknak
 adhatók át. Az összegyűlt adományok igazsá-
 gos szétosztásáról hatóságilag gondoskodnak.

PERZSASZŐNYEGEK
 legelősbán. — Porszívó kölesönzés.
 Zsákszőnyegek, gyapjuk dus választékban.
ORIENTAL
 perzsa szőnyeg szövőde
 IV. Btl. Berthelot 5. Az Élite kávéház mellett

(—) Az adósok országos szövetsége amor-
 tizációs bank felállítását kéri. A bányászati adósok
 körében, akik külön szövetségekbe tömörültek,
 nagy megelégedést keltett az a hír, hogy az or-
 szágos szövetség vezetői kiadották a megje-
 lenések Argetoianu miniszterelnöknek és arra kér-
 ték, létesítsen amortizációs bankot, amely a
 szövetségbe tömörült adósok jelenlegi adósságait
 átvenné és lehetővé tenné, hogy az adósok ezt
 huszonöt-harminc év alatt kis részletekben és
 csekély kamattal törleszthessék. M. Iovian Traian
 a bányászati adósok szövetsége főtitkárának kije-
 lentése szerint a miniszterelnök ezt a kérelmet
 jóakarattal fogadta és erre ígéretet tett. A bányászati
 adósok örömlöknek úgy aatak kifejezését,
 hogy hódoló táviratot intéztek Erzsébet Császárné
 királynőnek és üdvözlő táviratot küldtek a minisz-
 terelnöknek, akit arra is kértek, hogy a terve-
 zett amortizációs bankot minél rövidebb idő alatt
 valósítsák meg.

(—) Református istentisztelet Rónácon ma,
 vasárnap délután három órakor az állami iskolá-
 ban lesz. Prédikál Bereczky Sándor.

(—) Elhunyt urasszony. Espersidő János, volt
 temesvári, jelenleg bucarestii tekintélyes kereske-
 dőt súlyos sorscsapás érte. Szeretett felesége, szü-
 letett Thierry Etel, akit városunkban jól ismertek
 és becsültek, hosszú és kínos szenvedés után Tus-
 nád-fürdőn ötvenöt éves korában meghalt. Múlt
 év karácsonyán ünnepeken ille a népszerű házaspár
 házasságának huszonötödik évfordulóját a roko-
 nok és ismerősök ószinte ünneplése közben. Ele-
 tük becsültes munkájának gyümölcseit most el-
 vehették volna, de a körülhatetetlen végzet nem
 úgy akarta és az asszonyt elrabolta a temesvári
 Thierry-családot, a clevelandi Müller, az almásfü-
 rdői Gál, a soroksári Bodó és Espersidő, valamint a
 bucarestii Juhász és Hammes családokat. A holt-
 testet Tusnádról Temesvárra szállították és a belvá-
 rosai temető Schlauch-kápolnájában ravatalozták
 fel. A temetés ma, vasárnap délután négy órakor
 megy végbe a családi sírboltba.

(—) Születések. Az anvakönyvi hivatalban
 a következő gyermekek születését jelentették
 be. Roman Viorica Lucretia, Rech Katalin Eri-
 ka, Hirling Edda.

Ha előző nap túlerőltette izmait s azok reggelre megmerevödtek, menjen a me-
 rev testreze Sloanst. Pillanatnyilag érezni fogja, hogy árad a fájó izmokba
 jótékony meleg, amely nagyobb mennyiségű friss és üdítő vért visz magával
 és feloldja a fáradt izmokat. Az enyhülés azonnal beáll. Hogy ilyen fájdal-
 maknak elejét vegye, használjon sportolás előtt Sloanst. Rugékonnyá teszi
 izmait és jobban fog sportolni!

SLOAN'S LINIMENT
 a család gyógyszerete

Roosevelt — az USA külügyi államtitkára lesz

Londonból jelentik: Az angol és a francia
 fővárosban óriási meglepetést váltott ki az a
 hír, hogy Roosevelt elnök a jövő évi elnökvá-
 lasztáson nem jelölteti magát. A Popolo d'Italia
 szerint Roosevelt nem vonul vissza a politikától

és valószínűnek látszik, hogy az új elnök kor-
 mányában a külügyi tárcát fogja megkapni. Az
 elhatározásának okáról még nincs semmiféle je-
 lentés. (Dunaposta.)

**Direktorium a Magyar Népközösség
 bányászati tagozatának élén**

A Magyar Népközösség bányászati tagozatának
 elnöki tanácsa, úgyis mint a Nemzeti Ujjá-
 születés Frontja magyar alsztályának bányászati igazgatósága,
 ülést tartott, melyen Kakuk János dr. elnök megbeteg-
 dedésére való tekintettel, az elnök két hónapra terje-
 dő szabadsága idejére, az elnöki teendőket ellátásá-
 val Martzy Mihály, Szappanos Gyula és Szathmáry
 Lajos dr. (Oravica) alelnökökből álló három tagu
 direktóriumot bízta meg. A direktórium Martzy
 Mihály vezetésével működik.

Az ülésen tárgyalták ezután a Nemzeti Ujjá-
 születés Frontja magyar alsztályának fronttitkári
 állására vonatkozó jelöléseket is. Eszerint a királyi

helytartóság területére a Front magyar alsztályá-
 nak titkári állására Oberst Zoltán dr. ügyvédet, a
 magyar alsztály megyei titkárának Bodács Gyula
 nyomdavezetőt, a magyar alsztály Temesvár városi
 titkárának Györfő Dezső dr. ügyvédet, a magyar
 alsztály központi járási titkárának pedig Becsky
 István mérnököt jelölték. Foglalkoztak ezenfelül
 Temes megye azon járásainak magyar fronttitkári
 jelöléseivel is, amely járásokban a törvény értel-
 mében a lakosság számarányának megfelelően ma-
 gyar fronttitkár is lesz. A jelöléseket elküldik a köz-
 pontnak a kormányhoz való felterjesztés céljából.

(—) A Magyar Nőegylet első idei teadé-
 utánja e hó 26-án, vasárnap délután öt órakor
 lesz a református házbán (III. Timotei Cipariu-
 uca) levő helyiségében. A teadélutánra szerez-
 tetten elvárja tagjait s pártfogóit.

Játékárú osztályunk

Schwarz Gyula ur vezetése alatt
 megnyit. Pazar választék. Olcsó
 árak. Megtekinthető vételkényeszer
 nélkül.

Moravetz könyvkereskedés.

(—) A Református Férfiszövetség vallásos
 ünnepélyének műsora. A Református Férfiszö-
 vetség ma, vasárnap délután hat órakor a nyil-
 vános orvosi rendelő megnyitása alkalmával val-
 lasos ünnepélyt rendez, amelynek műsora a kö-
 vetkező: Gyülekezeti ének, utána Ajtay Gábor
 imádkozik. Dívéki Erzsébet és Szabó Erzsébet
 énekkettőse: Kádár-Glover: Otthon, drága ot-
 hon. Orgonán kíséri Zöld Zoltán. Utána Debrec-
 zeni István bibliát magyaráz, majd Moryia Jó-
 zsef hegédüjártéka következik, aki előadja Hu-
 zsef Poemes Op. 56 No. 1 és A. Simonetti:
 Madrigale című darabjait. Orgonán kíséri Zöld
 Zoltán. Ritter Juci elszavalja Reményik Sándor
 két versét. Az énekkar Zöld Zoltán vezén-
 letével előadja Schubert: Szállj szívünkbe című da-
 lalt. Nagy Károly főgononk azután az egyház-
 község nevében átadja a nyilvános orvosi ren-
 delőt Simon Gyula dr. orvosnak, aki azt átveszi.
 Az ünnepélyt gyülekezeti ének zárja be. Az ün-
 nepélyre beléptidő nincs, de adományokat a sze-
 gényesorsu betegek gyógyszerrel való ellátására
 köszönettel elfogadnak.

(—) Nem mérgezték meg vingarai községi bí-
 rórt. Megirtuk, hogy Repede Dumitru vingarai kö-
 zsegi bíró munkaközben a község házában hirtel-
 len rosszul lett és meghalt. Amikor felesége meg-
 tudta, hogy férje meghalt, kétségbeesetten elő-
 vette revolverét és öngyilkosságot kísérelt meg.
 Az asszony annak a gyanújának adott kifeje-
 zést, hogy férjét megmérgezték. Az ügyesség
 elrendelte Repede Dumitru holttestének felbon-
 colását, amely Vascan Dimitri dr. törvényszé-
 ki orvos jelenlétében meg is történt. A boncolás
 alkalmával megállapították, hogy a községi bíró
 súlyos szivbajban szenvedett és ez okozta hirtel-
 len halálát. A holttestben semmiféle mérge nyo-
 mást nem találtak.

— Főfájás, idegesség, hypochondriás állapo-
 tok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek,
 ha béllurulásunkat reggelenként, éhgyomorra egy
 kis pohár természetes „Ferenc József” keserűlív-
 zel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban
 a következő párok kötötték házasságot: Fuchs
 Sándor optikus és Vásárhelyi Juliánna, Chis Nico-
 lae laboráns és Bobuti Elena, Delin Gheorghe
 szűcs és Gruin Rozália, Agátsy Viktor Benedek
 kertész és Geier Margit, Milovan Pavel kereskedő
 és Jidanovici Perszida, Fekete József munkás és
 Szigeti Róza, Kovács Bálint asztalos és Galgóczy
 Magdolna, Bradea Iuliu munkás és Kiss Erzsé-
 bet, Balau Simion fodrász és Tembell Anna, Szabó
 József kertész és Mátyás Juliánna.

(—) Orvosi hír. Dr. Wellisz fogorvos ismét rean-
 del 10—1 és fél 3—5-ig.

(—) A Magyar Nőegylet választmányi
 ülése e hó 22-én, szerdán délután öt órakor lesz
 a Magyar Házbán lévő helyiségében.

MERCUR sorsjegyáruda eladási helyein eladott sorsjegyek közül a következőket húzták ki a november 18-iki húzáson:

Egy millió

77137 számú sorsjeggyel (Bucuresti)

Egy millió

6819 számú sorsjeggyel (Bucuresti)

Lei 100.000

374 131 számú sorsjeggyel

100.000

393.300 számú sorsjeggyel

Bánzági főelárusító: **TEMESVARI BANK**

A klasszikus katonai könyvek ismertetésével nevelik a német fiataliságot

1.

Berlinből jelentik: Molotov legutóbbi beszédével kapcsolatban még nem ült el a nemzetközi sajtó berkeiben a találgatás. Emlékeztetjük az olvasót arra, hogy a német sajtó soha nem mulasztotta el a német békeszeretet hangsúlyozása mellett annak kiemelését, hogy ha a nyugati hatalmak a háború továbbfolytatására határoznak el magukat, a német-szovjetorosz konzultációk következtében meglepetésekre számíthat Páris és London. Mindenki úgy értelmezte Németországban e célzásokat, hogy egyrészt háború fontosságú anyagok nagyarányú szállításiával, másrészt tényleges katonai segítség nyújtásával siet Moszkva a birodalom segítségére. Vegyes érzelmekkel játszott gondolataival a német kispolgár, s gondolni sem akart arra, hogy hosszukabatos orosz gyalogságot vezényelnek a Westwall környékére. Az utóbbi hónapok külpolitikai meglepetései azonban megdöbbentették a német patriótát s kezdett kibékülni azzal a gondolattal, hogy ha az angoloknak jó volt az orosz partner, a németeknek sem árthat. Az orosz külügyi népbiztos beszéde után most már kiderült, hogy Moszkva „nem engedi magát a háborúba beleerántani“ s így az orosz katonai segítség gondolata többé nem zavarta volna a berlini polgár álmát. Akik azonban ennek ellenére mégis aggodalmaskodtak volna, azokat a Molotov-beszéd végleg megnyugtathatta. Szovjetország nem óhajt beavatkozni a háboruskodásba. El vannak foglalva a meghódított lengyel területek szovjetizálásával.

A Hamburger Fremdenblatt azt írja, Szovjetország csak akkor keveredik a háborúba, ha a Fekete-tengeren életérdekeit látja fenyegetve.

A német sajtó nem sejteti többé a konzultációk mögött a katonai megbeszéléseket s bár a törökök támadják. Pápa ankarai német nagykövét megelégszik majd azzal, hogy a török kormánynak átnyújtandó pontos kérdések során próbálja tisztázni a törökök állásfoglalását Németországgal kapcsolatban. Miután a sta-

A Magyar Nőegylet kérése a jószívű emberekhez

A Magyar Nőegylet kéri a nemesszívű embereket, juttassák el feleslegessé vált ruháikat, cipőjüket, meleg fehérműjüket az egyesülethez forduló szantalan nyomorgó és didergő számára. Küszöbön áll a tél és a minstelének se-rege talán sohasem volt olyan nagy, mint ezidén. Mindenkinél legszentebb kötelessége, hogy nélkülöz embertársain segítsen. Ne haladjunk el közömbösen, kérges szívvél önhibájukon kívül nélkülöz embertársaink mellett, hanem segítsünk enyhíteni szenvedésüket, osszuk meg jó szívvel felesleges holminkat azokkal, akiknek semmijük sincsen és védtelenül neznek szembe a hideg időjárás kegyetlenségével. Ti anyák, a kiknek megadta a sors, hogy puha meleg ruhába öltöztethetitek kedveseiteket, gondoljatok azokra, azon szerencsétlen anyák százaira, akik tehetetlenül és fájdalommal nézik három, négy, öt gyermekük didergését. Ti nemes szívű asszonyok, férfiak, leányok, kik nélkülözhetitek egyik, vagy másik ruhátokat, vagy kabátotokat, küldjétek el azoknak, akiknek már rongyaik is alig vannak. Az adományokat dr. Kakuk Jánosné (Kakuk szanatórium, I. Diaconovici Loga ut.) lehet leadni.

tusquo esetében Törökország a tökéletes semlegesség álláspontjára helyezkedett, ezekre a kérdésekre Ankara valószínűleg Berlint megnyugtató válaszokat tud majd adni.

Miután most már kétségtelen, hogy a német birodalom ezt a háborút saját maga vivja meg és nem óhajtja más államok segítségét igénybevenni, figyelmet érdemel a **Völkischer Beobachter** egyik cikke, mely azt hangsúlyozza, hogy a német hadsereg ég a vágytól azokat a csapásokat kiosztani, amelyek szükségesek arra, hogy Anglia merészségéből kigyógyuljon és visszavonuljon azok közé a korlátok mögé, amelyeket maga a természet és elert eredményei vonnak meg számára. Ha Chamberlain tudná, írja a lap, milyen népszerű az ellene vezetett háború, beleértve a legbékeszeretőbb németeket is, úgy megátkozna szeptember harmadikát, amikor is olyan gondatlanul sütötte el a rajtlovást.

Tagadhatatlan, hogy egyes kevésbé kellems tünetek nem alkalmasak arra, hogy Berlin háborús lelkesedését előnytelenül befolyásolják.

2.

Ifjuság a háborús időkben címmel a Deutsche Allgemeine Zeitung vezércikkét ír, amelyben az ifjuság nevelési elveit ismerteti. Dicséri a Hitler-ifjuság szervezetét s közli, hogy a hadsereg vezetői együttesen az iskolákkal, már kidolgozták az új nevelési rendszert. Ezentúl a rendes tantárgyakon kívül, nagy német katonák életével és katonai események ismertetésével foglal-

kozik majd a kisdíák s klasszikus katonai könyvekkel ismertetik meg a tanulóifjuságot. Lehet hogy itt Clausewitz nehéz és komplikált stratégiai szakkönyveire gondolnak. Miután a német könyvkiadás az utóbbi hónapokban nagy gyorsulással folyt, az új könyvek kiadásának összehúzásában és leegyszerűsítésében, gondolunk csak Hitler kancellár óriási művének, Mein Kampf-nak rövidített kiadására — az új ifjuságnevelési metódusnak — valószínűleg nagy sikere lesz.

3.

A német birodalmi vasutak ötszázmillió kölcsönét órák alatt felvette a piac. A lap szerint még békeidőben sem volt példa arra, hogy belső kölcsönt ilyen gyorsan helyezzenek el Berlinben. Ebből a tényből arra következtetnek, hogy a közönség meg van győződve a márka stabilitásáról és szembéállítják azt az angol fonttal, amelytől az egész világ szabadulni igyekszik.

A birodalom és a birodalmi vasutak 1938-tól 1938. végéig tizenhatmilliárd hosszulejárati kölcsönt vettek fel, ehhez hozzájárul most az ötszázmillió tétel, amelyet érthető örömmel és lelkesedéssel valóban órák alatt jegyzett fel a német pénzpiac. Miután a bevásárlási jegy bevezetésével elejét vették a könnyelmi pénzpiacok lehetőségének, aranytárcák, szörmbundák és más fényűzési cikkek beszerzése helyett, a német dolgozók az állam rendelkezésére bocsátják megtakarított pénzüket. A Wehrmacht című lapban Prion professzor megírta nemrég, hogy a tekintélyes adóbevételek sem elegendők az általában felszökkenő állami kiadásokon kívül, a hadsereg felfegyverkezésének kivételével nagy tételeinek fedezésére, hozzá kell tenni a német népi tőkepiac, ahol a dolgozó nép megtakarított tőkéit tárolja.

A német pénzpiac most órák alatt adott öt száz milliót s aki ezt nem érti, nem tudja mi a német áldozatkészség.

4.

Az amerikai fegyvergyárak teljes gőzzel dolgoznak az angol és francia rendelések leszállításán. Kétszázhuszonöt fegyvergyár foglalkozik fegyverrelkészítéssel s amerikai számítás szerint — mint azt Paul Osthold a **Deutscher Volkswirt**-ben megállapítja — a két nyugati demokrácia vásárlóerejét 9,5–12 milliárd dollárra becsülik. Miután 1915–17-ben az amerikai kiviteli cégek másfélmilliárd dollár értékű fegyvert adtak el az akkori nyugati hatalmaknak, érthető, ha minden érzelmi momentumtól eltekintve, a kongresszus sietett a semlegességi tövény megváltoztatásával. Osthold egyébként megállapítja, hogy a világháborúban a fegyverszállítás, a rövidlejárati hitelek, a hitelnyújtás, aztán a hosszulejárati kölcsönökön keresztül, végül is Amerika nyílt beavatkozásához vezetett.

A. B.

Pacsirta - Lehár világhírű operettje csütörtöktől a SCALA-ban

A VILÁG

★

Z IDÉN LESZ 950 ESZTENDEJE annak, hogy az ágostonrendi szerzetesek egy csoportja kolostorban emelt az Alpok legfontosabb átjárója mellett egyen, amelyet az antik világban Jupiter hegyének neveztek. A kolostorhoz tartozik egy körtemplom, amely igen fontos szerepet töltött be évszázadok során az utasok egészségének védelmében. A kolostor és a kolostor mintegy száz évvel ezelőtt a vendégházzá alakult, amelynek jelenleg száz szobája van, mintegy 400 ágyval, központi fűtéssel, villanyvilágítással, telefonnal és rádióval felszerelve. A Szent Bernáthgyi kolostorban jelenleg a Szent Bernáthgyi ágostonrendi szerzetes működik. A 2500 méter magas hegyen épült kolostor az időjárás külső veszedelemének van kitéve, így az ottmunkáló szerzetesek hosszabb, rövidebb szolgálatfélék elvégzésére kénytelenek a kolostorban maradni. A kolostor évenként igen nagy munkát lát el a látogatók számára, akik hosszabb, rövidebb ideig igénybe veszik a kolostor vendégszeretét, évenként eléri a húsz-ötven látogatót csak a nyár legmelegebb napjain. Maradnak el, ezt a pihenési időt a szerzetesek épület tatarozására és a szükséges mezőgazdasági munkálatok elvégzésére fordítják. A kolostorban ugyanis a szorosnak Olaszország felé eső földjeik és erdeik vannak. Legnehezebb a "falat" télen, amikor a szerzeteseknek naponta utasok esetében kell segítséget nyújtaniuk a hóban elakadt, vagy veszélyes helyzetbe kerülteknek. Különösen a téli sportok szenvedélyesei kerülnek veszedelembé ezen a vidéken, gyakran megtörténik, hogy a segítség a bernáthgyi kolostorból érkezik számukra.

★

Z ANGOL KÖZSZELEM a maga erényeivel és furcsaságaival a sajtóban tükröződött. Még ma is, amikor háború érkeke, a társadalmi osztályok egysége „letompított” hangot vesz a közvélemény szervezeteiben. A kritika építő jellegű az intézményeket kifogásolja elsősorban, amelyek a közhangulat szabad megnyilatkozási lehetőségeit, a tények leplezetlen feltárásának akadályozására, a támadások célpontja a tájékoztató miniszter, amely megszabja a sajtónak, mit írhat és nem. Ez a háborús intézmény a köztudatban a „közvetlen híradó” nevet kapta. Azért, mert pontosan a közvélemény elnöke van: nyugalmazott tengerparancsnokok, kiérdemesült politikusok, akiket kevesen hallgatnak meg, mint inkább egyéb érdemek jogán ültettek bele ebbe a fontos hivatalba. Olyan embereknek valaha a sajtóval kapcsolatuk volt, akiket a közvélemény gyűlölt, akiket a miértem érdekel a közvélemény gyűlölt, akiket az az elvilk. A közvélemény híre kerülni bele a lapokba. A közvélemény érdeke Angliának a szabad véleménynyilvánítás korlátozása, hangoztatják a parlament munkáját pártkülönbség nélkül.

★

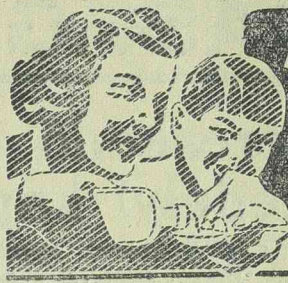
A PROPAGANDA ELLEN is sok a kifogás. A rádióvilág általában meg vannak elégedve; különösképpen az angol rádióknak „valahol a vidéken” a megfellelő állomása, ahol az egész világ rádióállomásainak hírszolgálatát hallgatják. Több mint száz nyelvet beszélő tisztviselő jegyző éjjel-nappal az éterben a világ négy tájára kuszgóztató üzeneteket. Naponta átlag kétszázötven ezer szónyi üzenet gyűl össze, amelyből egy ötvenezersavas „közvetlen híradó” készül a legfőbb polgári és katonai hatóságok részére.

★

ANGLIÁBAN is volt vásárlási láz, de már elcsúszott. A háború első heteiben megrohanták a boltokat, a közönség igyekezett hosszú időre elmenteni magát mindennel. A legnagyobb fellendülés a ékszeriparban volt, a birminghami gyárak alig tudták a megrendeléseket. Egyszerű gomboktól a drágább gyűrűkig és gyémánt fejdíszekig mind megvásárolták. Évek óta nem kelt el annyi jegyzőkönyv Londonban, mint a háború kezdetén. Az angol iránti kereslet azonban mindjárt csökkent, a helyt kiderült, hogy a gyáraknak nagy készletek vannak és az arany piac korlátlanul ki tudja szolgáltatni a megnövekedett keresletet is.

★

KÉT aberdeeni skót beszélget. — Hallottad, hogy szegény John a háború óta sem mozdult a lakásából? — Fél a sötét éjszakáktól? — Dehogyan. Ha kinéz az ablakon és látja a fák lombját a gázmaszkos csomagokkal, azt hiszi, hogy Mikulás vagy Karácsony van.

KÖHÖGÉS ELLEN

FAMEL

SZÖRPÖT MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY

A békés és boldog házasság titka

Érdekes bírói döntések és tanácsok férfiak és feleségek számára

Budapestről írják: A kuria Thébuzs Aladár tanácsa, amely házassági, családi és erkölcsi vonatkozású perekben mint legfőbb bírói fórum itélkezik, az utóbbi időben számos olyan ítéletet hozott, amelyben fontos kijelentéseket tett a házastársak jogairól. Ezekből a megállapításokból, amelyek minden koru és rangú férjnek és feleségnek hasznos tanácsadók szolgálhatnak, ismertetünk az alábbiakban néhányat.

Az egész életre szóló házasság erkölcsi tartalma azt kívánja, hogy házastársak egymással szegénységben és nyomorúságban is kitartsanak. Sőt a nő egyik legszebb hivatása abban nyilvánul, hogy az önhibáján kívül nehéz anyagi helyzetbe jutott férjét nehéz helyzetében bátorító és vigasztaló szóval, a nélkülözések türelmes megosztásával bátorítsa, erősítse a további életküzdésére és a kitartó munkával járó siker kivívására.

A háztartás vezetése a feleség joga és kötelessége. Tehát elsősorban ő hivatott kiválasztani a neki abban segédkező személyeket, sőt az üzleti alkalmazott elbocsátását is kérheti, ha ennek megtartása komolyan zavarja a házasság együtélés békés lehetőségét. A férj tehát a feleség ilyen irányú jogos kívánságait teljesíteni köteles.

A házastársaknak kölcsönösen beleszólásuk van abba, hogy házastársuk kivel érintkezzen és kivel ne. Vitan felül áll az is, hogy egyik házastárs sem tarthat fenn olyan ismeretséget, amely a másik fél alaposan kifogásolható.

A házastárs elhanyagolása akkor tekintendő súlyos háztartási kötelességsértésnek, ha rendszeresen előfordul és olyan mérvű, hogy a rendes házasság életét folytató lehetetlenné válik.

A bírói gyakorlatban állandósult jogelv szerint szeszitalok ittaságig menő élvezete akkor minősül súlyos és szándékos háztartási kötelességsértésnek, ha a házaspár azzal családját vagyoni romlásnak teszi ki, ha az botrányos életmódban nyilvánul meg, vagy ha az olymértékben állandósul, hogy az abból eredő türelmetlen magatartás folytán a házasság folytatása a másik házaspár életviszonyainál fogva teljesen elviselhetetlenné válik.

Nem egyeztetendő össze a házastársról megkívánható ösztönös bizalommal, ha a feleség a férj tudta nélkül kötelességet kér a férj tisztviselőtársától és üzletfeleitől.

A férj megillető családfői hatalom nem terjed ki arra, hogy a férj a feleséget bántalmazza. A testi bántalmazás házassági kötelességsértő cselekményei alól a bántalmazó házastárs csak úgy mentesülhet, ha olyan tényeket bizonyít, amelyekből eljárásának menthető voltára lehet következtetni.

A házasság belső erkölcsi kapcsolata a házastársak részéről olyirányú hűséget és ragaszkodást követel, amelynél fogva egymást kölcsönösen támogatni és az őket fenyegető veszélyt elhárítani kötelesek. Ez az erkölcsi alap a házasságot arra kötelezi, hogy házastársát, ha bűnt követ el, parancsoló szükség nélkül a büntető igazságszolgáltatás elé ne juttassa.

A szülők részéről a házi fegyelem gyakorlása közben a kiskorú gyermekkel szemben alkalmazott testi fenyegetés mindaddig, amíg annak egészségét, vagy testi épségét súlyosan nem veszélyezteteti, jogtalan cselekménynek, tehát támadásnak meg akkor sem minősíthető, ha arra

esetleg komoly ok és szükség nem is volt. A szülői fenyegetés szemben, amíg az a megengedhetőség határát túl nem lépi, jogos védelemnek helye nincs.

Az a szabály, hogy a nő férjét akkor is követni tartozik, ha társadalmi állásának megfelelő ellátásban nem is lehet része, csak akkor áll fenn, ha a férj önhibáján kívül kerül anyagilag rosszabb helyzetbe és megélhetésük más módon nem lehetséges.

Házasságban élő nő férjének tudta nélkül idegen férfival levelezést a hitvesi hűség kötelemének megsértése nélkül nem folytathat.

Jogszabály ugyan, hogy a házassági együttélés helyét illetően a döntő szó a férjé, azonban a férj elhatározásánál a feleség megokolt ellenvetéseit a méltányosság szerint köteles figyelembe venni.

H. E.

A CLUJI ROMÁN OPERA VENDEGJÁTÉKA VÁROSI SZÍNHÁZ TEMESVÁR.

Szerdán, november 22-én este fél 9 órakor
megnyitó előadás:

MANON

Massenet operája.
Csütörtökön este:

A DENEVÉR

Strauss János vigoperája.
Pénteken este:

Bohémélet

Puccini operája.
Szombaton este:

A szavillai horvály

Rossini operája.
Vasárnap délután 3 órakor félhelyárakkal:

HOFFMANN MESÉI

Offenbach operája.
Vasárnap este fél 9 órakor:

FAUST

Gounod operája.
Hétfőn este búcsuelőadás:

Traviata

Verdi operája.
130 tagu együttes, ének- és balettkar.
Pompás díszletek és kellek.
Jegyek 20—120 leies árban a színháznál.
Vasárnap délutáni helyárak 15—60 lei.

SCHAUB-HELU
MEDIATOR-SIER
STANDARD-ORION
RÁDIÓK

részletfizetésre is kaphatók

Erdély Bánság legnagyobb szaküzletében
ELECTRON TIMISOARA I.
P. BRATIANU

A romániai magyar kisgazdák gazdasági felkészültségének nagy jelentősége

Lét- és fajfenntartásunk tengelye az agrártermelésben, az agrártermékek ipari feldolgozásán és azok értékesítési lehetőségén fordul meg. A felsorolt gazdasági tényezőknél fejlettsége szabja meg a keretet, amelyen belül hétköznapi életünk lezajlik. Mindennek alapja a korszerű mezőgazdálkodás, amelynek nyomán gazdasági jólét, kulturális és társadalmi élet alakul. Ahol a korszerű mezőgazdálkodás még gyermekcipőben jár, az ipari és kereskedelmi vállalatok sem nőhetnek ki a földből. Amíg mezőgazdánk a korszerűtlen mezőgazdasági rendszernek hódolnak nemcsak gazdasági, hanem kulturális és társadalmi téren is visszaesésben lesz részünk. Felmérhetetlenek azok az előnyök, amelyeket a kultur-mezőgazdálkodási rendszerre való áttérés román a bánsági magyar gazdaságszadalom a magyarázó tényezője és ez nagy nyereség volna az egész magyar népközösségre.

Elmaradottságunk nem tarthat a végtelenségig, mert, ha mi önmagunktól nem is tudunk részélni a versenyképtelenségünk tarthatatlan voltára, gondoskodni magunk az élet arról, hogy becsülettel felkészültséggel vívjuk meg azt a harcot, mely nem lehet más, mint az, hogy

földjeinket kulturállapotba hozzuk és a versenyzők soraiba végre mi is beálljunk.

Az elérendő gazdasági cél érdekében az öntudatos munkateljesítmény legyen szívügyünk, mert azt, aki a parancsot követi, sohasem érheti csalódás, még kevésbé kishitűség és bizalmatlanság emberesai iránt, legfőképpen pedig saját sorsával való összehasonlítást kerüli el. Legyőzhetetlen vágyat és karaktert kell éreznie minden kisgazdának, hogy jogosultsága van ezen a földön, ha napi munkájának áldozatkész teljesítését lehetőleg legjobb tudása akarnívágása szerint végzte el.

Megértő szellem átfogó erejének kell áthatnia minden egyes magyar kisgazdát a munkában és ahol csak lehet,

ne bírálók gyanánt álljanak elő, hanem segítő testvérként szegődjenek egymás mellé.

Öröklendőtől törekvésektől ne várjunk célravezető eredményt, mert tisztában kell lennünk a korszerű mezőgazdálkodás jelentőségével, kellően mérlegeljük az értékeljük a hozott újabb áldozatokkal járó beiktetések nyomán a természeti esélyeket. Ha tudom, hogy mit adtam a földemnek, úgy mint jó gazda, aki földjével érez, ellessem előre a várható eredményt is, ami a kalkulálás szempontjából nagyon fontos. A mezőgazdasági életbe való mindezen beavatkozásnak a célja az, hogy a magyar kisgazdátársadalom a korszerű mezőgazdasági ismeretekkel gyarapodjék, mert fejlett mezőgazdaságunkkal tartóztatva iparunkat és kereskedelmünket is eredményes utra lehet indítani, ezáltal pedig kulturális és társadalmi téren is alkotó tevékenységbe foghatunk.

A magyar kisgazdátársadalom érdeklődése a korszerű mezőgazdálkodásra való áttérés iránt kiemelkedően mondható, habár a követők tábora ma még jelentéktelen. Kisgazdánk már kezdi a többi jobb természetűre vezető titok kulcsát felismerni. A haladásra is minden reménye megvan ezen a téren olyanira, hogy

három-négy éven belül már igen kevés lesz azoknak a gazdáknak a száma, akik kiesnek a korszerű mezőgazdálkodás versenyéből.

Gazdasági rendszerünknek tisztulási folyamaton kell átesnie, hogy férfiasan megállhassuk helyünket az élet küzdőterén. Az akarnívágásnak, a gazdasági felkészültségre való törekvésnek kell beállni idegrendszerünk, hogy megérthessük korunk szellemének hívó szavát.

A magyar kisgazdátársadalom abban egyetért, hogy a velünk szomszédos német gazdák földjei jobbakk és többet is bírnak holdak számában kife-

(—) A közérdeklődési cikkek árusítása a nagykereskedelemben. A nemzetgazdasági minisztérium árelenőrző hivatala közölte a temesvári kereskedelmi és iparkamarával, hogy mindazok a nagykereskedők, akik közérdeklődési cikket tartanak raktáron, csakis a nemzetgazdasági minisztérium külön engedélyével árusíthatják ezeket a cikketeket. Ezt az engedélyt kérvény alapján szolgáltatják ki, amely kérvényhez csatolni kell a kereskedelmi és iparkamara igazolványát arról, hogy az illető kereskedő nagyban való eladással foglalkozik.

jezve. Szerintük ez az oka annak, hogy a németek mezőgazdasága, ipara és kereskedelme fellendült, továbbá, hogy kulturális és társadalmi intézményeik is a magasba szöktek fel. Mindezt a megállapítást magam is aláírom, azonban teljes egészében megsemm fogadom el, mert ha közelebről vizsgáljuk a német gazdák mezőgazdasági rendszerét, úgy arra a következtetésre jutunk, hogy

a német gazdák a magyar kisgazdákéval azonos minőségű földjeiket is előrehaladottabb mezőgazdasági kulturállapotban tartják, mint a magyar gazdák.

Szerintem nem is annyira a föld termőképességében rejlik őserő diktálja az iramot. — mert a rosszul megművelt legjobb föld is esőödöt mond — mint inkább az a körülmény, hogy a német gazdák kulturállapotban kezelik földjeiket, míg a magyar gazdák megvetik a korszerű újításokkal járó jövedelmét. Példaképpen állhat itt Magyarszentmárton esete. Háromszáz hold községi legelő van ott, amelyen a nyáron át a szarvasmarhaállomány kopár és kiégett tarlón éhezik, holott már régen gondoskodásnak kellett volna történnie, hogy a Bega-vízzel való öntözés útján a jószág hasig erő legelőben dushaljon. A német gazdák hasonló körülmények között nem tétlenkednének, hanem a legjobban jövedelmező forrásukat képeznék ez a legelőterület.

Menjünk tovább. Óteleken a talajviz feltörése állandóan veszélyezteteti a gazdák veteményeit. Mi

Drágább lett a kenyér és a hus

Ardragításért elrendelték egy temesvári üzlet bezárását

A királyi helytartóság mellett működő ár-ellenőrző bizottság Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár elnöksége alatt ülést tartott. Foglalkoztak több bejelentéssel, amely szerint egyes hentesek és kereskedők nem tartják be a maximális árakat. Ezeknek letárgyalása során megállapították, hogy Kakuja Vilma, a temesvári Vasile Alexandri-ucca 4 szám alatti üzlet tulajdonosnője, akit egy ízben már megbüntettek 30.000 leire, ismét magasabb árakat szedett különböző árúért, mint a hatóságilag megállapított árak szólnak. Ezért most 60.000 pénzbüntetéssel sújtották és elrendelték üzletének harminc napra való bezárását. Ugyancsak a maximális árak megszegése miatt megbüntették Hess Jenő aradi kereskedőt 10.000 és Hofmann András aradi kereskedőt 30.000 leire. Ezek a büntetések Marta Alexandru dr. királyi helytartó jóváhagyása után emelkednek jogerőre.

Az ár-ellenőrző bizottság azután foglalkozott az érvényben lévő maximális árak részben való megváltoztatásával. Temesvár területén a félbarna liszt ára kilónként 8 le 70 bani, a barna liszt pedig kilónként 6 le és 50 bani a malmokban. A fehér kenyér ára a jövőben is marad. A félbarna kenyér árát kilónként egy leval emelték és pedig 9 leiről 10 leire. Ezzel szemben a barna kenyér ára változatlanul 7 le maradt kilónként. A husáraknál csekély emelkedések történtek. A marhahús ára kilónként 24, 26, valamint 28 le. Míg a sertés- és kárja 46 le, egyéb sertés 32 és 40 le. Nyers szalonna 44, hárj 46, zsír 50, tőpörtyű 25 le kilónként. A friss tojás darabjának árát 2 le 80 bani és 3 le 20 bani között állapították meg. A bizottság végül különböző községek maximális árait állapította meg.

Az árak megállapításával kapcsolatosan a vármegyei prefektúra felhívja a pékeket, hogy

Tanuljon és tanítsa gyerme-
két játszva dolgozni!

„ILSA“

kézi szövőszékkel, 620 lei

„BABY“

gyermekszövőszékkel, 200 lei

INGYEN TANITJUK!

CENTRALA LANEI S. A. R.

Temesvár I., Weissz-palota

Nézze meg kirakatainkat

történt eddig az ottani lakosság érdekeinek védelmére” Semmi.

Már régen reá kellett volna nevelni az ottani termelőket a rizstermelésre.

Hogy milyen gazdasági értékek forrását képezhetné a rizstermelés meghonosítása ebben a mélyen fekvő talajban és milyen munkakalkulációk szerzésére adnának lüktető erőt a szegény munkáskép megélhetése szempontjából is, mindennek a gazdasági jelentőségét, a falu felvirágoztatását illetően szükségtelemnek tartom közelebről meghatározni. Több olyan példát hozhatnék fel, ahol sok lehetőség van gazdasági jólétünk megeremelésére, de ezt eddig elhanyagoltuk. Ennek okát nem a kisgazdákra, nem a vezetőkre hárítom, hanem elavult régi gazdasági rendszerünk rovására írom. Célok nem az, hogy megállapításaimmal a nyilvánosság előtt a magyar kisgazdátársadalom tehetetlenségét bizonygassam, hanem ellenkezőleg azon vagyok, hogy a hibák ki-kiűsöbölésével és a teendőknél haladékosan nem ismerő végrehajtásával hozzájáruljak az egészséges vérkeringés biztosításához.

Meggyessy István

a közönség szükségleteinek megfelelően elegendő barna kenyeret süssenek. Az a pár, akinek kifogy a barna kenyere, köteles a vásárló kívánságára barna kenyér árért félbarna kenyeret adni.

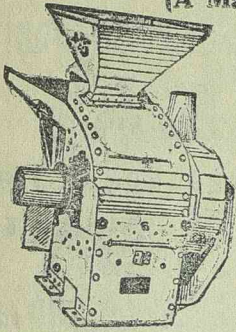
A maximális árakkal kapcsolatban Temesvár város polgármesteri hivatala hirdményt adott ki. Ebben közli a jelenleg érvényben levő összes maximális árakat, a jelenleg érvényben levő összes maximális árakat. A fentebb közölt árakon kívül a hirdmény még ezeket a maximális árakat tartalmazza: juhus 18—20 le, elsőosztályú vaj 80—90 le, másodosztályú vaj 70—80 le kilónként. Egy liter édes tejjel 12—20 le, egy liter paszterizált édes tejjel 40—45 le, egy kiló édes tehénturó 14 le, egy kiló kristálycukor 32 le, egy kiló kockacukor 34 le. A só árát kicsinyben kilónként 3 le 60 baniban állapították meg. A vendégői menü ára első osztályú helyiségekben 35—40 le, másodosztályú helyiségekben 25—30 le, harmadosztályú helyiségekben 20 le. Egy kilogramm petróleum 4 le, finomított petróleum 4 le 70 ban.

(=) Élénk a kereslet a bánsági gabonapiacra és így az üzleti forgalom is megnövekedett. A piaci árak a következők: Búza 450, ötengeri 400, új tengeri morzsolt 320, korpá 320, új zab 430, muharmag 450, tökmag új árú 900—950, káposzta repce 1400, tavaszi árpa 450 le százkilónként. Lóheremag 34—35 le és lucernamag 54—55 le kilónként.

(=) Az olajárak és kereskedők figyelmébe. A temesi királyi helytartóság értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy az olajnyereskedők és olajgyárak készleteiket, valamint a vásárlási középárakat is három nap alatt jelentéské be a kamaránál. A bejelentett adatok helyességét az ellenőrök vizsgálják felül.

MAVAG KALAPÁCSMALOM

(A Magyar K. All. Gépgyár készítménye)

*A leggondosabb és legmodernebb kivitelben,
szabadalmazott rostacserevel, osztatlan bur-
kolóházzal és beépített előaprító rostával! —*

Nagy teljesítőképeség és kis erőszükséglet!

Alkalmazható a mezőgazdaságban, malmászatban és iparban és pedig különféle takarmányliszt elkészítésére, csöves tengeri, olaj pogácsa stb. őrlésére, szalmazecsksa stb. szétzúzására, különféle anyagok (borax, chamott, asbest, téglá, ebonit, üveg, csont, kőszén, vegyi cikkek, tőzeg, stb.) aprítására és őrlésére.

INDUSTRIA ECONOMIA S. A. Timișoara IV., str. Brațianu 34. Telefon 43—57

SPORTESSEMÉNYEK

A Mures-Gloria CFR ügy megvilágítása a szabályok értelmében

A legfelsőbb fellebbezési bizottság határozata, amelynek alapján a galatii csapatot kiutasította a nemzeti bajnokság A) osztályából, országsszerte élénk visszhangot keltett. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a legfelsőbb sportforum az előbbi határozat mellett, vagy ellene foglal-e állást. Tény az, hogy mindaz, ami az ügyvel kapcsolatban napvilágot látott, nem egyéb találgatásnál. Vannak sokan, akik úgy vélik, hogy a Gloriát nemcsak a nemzeti bajnokság A) osztályából utasítják ki, hanem kizárják a szövetségből is. Erre vonatkozóan a szabályok a következőket szögezik le:

„Az a csapat, amely egy mérkőzés megnyerése érdekében megnekedett eszközöket vesz igénybe, vagyis ha az ellenfél játékosait

igyekezik megvesztegetni, első esetben eltávolítják a bajnokságból, míg visszaesés esetén kizárják a szövetségből.

A szabályszerinti értelmezés tehát nem fenyegeti kizárással a galatii csapatot, csupán az A) osztályból távolítják el. Hogy mi történik az illy módon eltávolított csapattal, a szabályok erre vonatkozóan is előírást tartalmaznak és pedig olyan értelemben, hogy az illető csapatot azonnal eltávolítják a küzdelmekből és az alsóbb osztályba sorolják. Ez esetben a Gloria a B) osztályban játszhat tovább. A másik és nagyon fontos kérdés az, hogy a Gloria eltávolítása esetén besorozzák-e a Marost az A) osztályba. A szabályok ebben az esetben a következőket írják elő:

— Egyetlen igazság sem születik meg magától. Előbb ki kell verekedni. Ne nézze le úgy a szuronyok hegyét. Csak azért veti meg, mert nincs magának; ha volna, olyan értékesnek, mérkőzhetetlennek tartaná, mint a gyomrát, vagy a veséjét.

Iván ujja idegesen kopogott az asztalon. Ujra Dimitrij jutott az eszébe. Ez is olyan, mint ő; meg vannak vadulva, nem lehet vitakozni velük. Lenézik a kétkezdést, de titokban attól tartanak, hogy a kétkezdés rajtuk is erőt vesz. Ők „cselekeszenek”, hogy megmámorosodjanak, hogy elfelejtsenek gondolkodni.

Iván nyugtalanul fölállott és azután újra leült. Mirosiasa kissé gunyosan nézte szögletéből ezt az önkénytelen mozdulatot, a meg nem fékezett idegesség jelét. Iván folytatta:

— Ha nekem csak egy szuronyom van, a másiknak pedig száz, akkor az az egy fegyver sokkal kevesebb, mintha semmim se volna.

— Minő böles! Miért mondja azt, hogy nekem csak egy fegyverem van, a másiknak pedig száz? Ma — igen, de holnap? Nekem ötven és nekik ötven. Azután minden fegyvert kicsikarunk a kezükből.

Iván nézte Mirosiasa arcát, amint lassan megtelt szenvedélyességgel. Most fölfedezte azt is, hogy Mirosiasa szép. Ahogyan fehér fogai megvillantak, keble lüktetett, tekintete villant, vékony ruhája érezte teste vonalait. — Ez a nő inkább az ölelésre termett, mint vérengzésre.

Mirosiasa is másképen kezdte nézni Ivánt, mintha kitapintotta volna, hol kell közelébb férközni hozzá.

— És honnan tudja olyan biztosan, — hangzott Mirosiasa forró hangja közvetlenül Iván fülénél — hogy a maga kezébe nem kerül majd fegyver? Ha majd minden oldalról irtó hadjáratot indítanak a macedónok ellen?... És miért ne indítsanak? Miért ne börtönözzenek be? Miért ne kaszaboljanak le? Mi tartja őket vissza attól, hogy ne fűzzenek valamennyiüket lakatlan pusz-

„Ha a bajnokság ideje alatt egy csapatot eltávolítanak, az általa lejátszott mérkőzések eredményei érvényben maradnak, a hátralevő mérkőzéseket pedig kivétel nélkül 3:0 arányban az ellenfél javára igazolják és olybá veszik, mint ha a kizárt csapat nem jelent volna meg a mérkőzésen.

A nemzeti bajnokság A) osztályában tehát a bajnokság befejezéséig 11 csapat küzd, míg a kizárt csapat elért eredményeit igazolják, a hátralevőket pedig az ellenfél javára igazolják. A szabályzatnak egy másik szakasza viszont úgy intézkedik, hogy abban az esetben, ha a bajnokságban valamely csapatnak a kizárása által egy hely megüresedik, ezt a bajnokság befejezéséig nem lehet betölteni és a bajnokság végén a kiesésre álló csapatok számát eggyel csökkentik.

Ez esetben azonban sokkal bonyolultabb esetről van szó, mert a Maros megszerezte a nemzeti bajnokság A) osztályába való jutás jogát, tehát ezt a jogot a szabályok téves értelmezése révén nem lehet elvitatni tőle. A galatii csapat eddigi mérkőzéseit jogtalanul játszotta azon a helyen, amely nem őt, hanem a marosvásárhelyi csapatot illette meg.

Egyébként a Maros vezetőségi körében kitartanak azon elhatározás mellett, hogy a csapat már ebben az évben szerepelhessen a nemzeti bajnokság A) osztályában. Az ország sportközvéleménye nagy érdeklődéssel és kíváncsisággal várja a legfelsőbb fórum döntését. Galatiban el vannak határozva arra is, hogy abban az esetben, ha a határozatot nem változtatják meg, azonnal feloszlatták az egyesületet. Ennek azonban nem szabad befolyásolnia a szövetséget, amely nem érzelmei szerint, hanem a szabályok értelmében hozhat döntést.

Czinczér az Olt csapatának edzője. Czinczér az aradi származású volt többszörös válogatott játékos az utóbbi időben a sepsiszentgyörgyi Olt csapatánál mint edző működött. A vezetőséggel történt nézeteltérése következtében néhány héttel ezelőtt megvált a csapattól, míg most a vezetőség kérésére újból megkezdte működését a B) osztályos egyesületnél.

Súlyos büntetésben részesítették a játékvezető bántalmazó játékosokat. Olaszországban az egyik mérkőzésen a játékvezető ítélkezése nem elégítette ki a játékosokat, akik közül kettő a mérkőzés alatt tetteg bántalmazta a bírót. A játékvezető feljelentette a játékosokat és a bíróság fejenként 400 lirára és a perköltségek megfizetésére ítélte a játékosokat.

RÓZSASZÜRET

15

IRTA: LIGETI ERNŐ

— Forradalmi macedónná való előléptésemért megköszönöm, de nem fogadhatom el. Nekem más a nézetem. Az én felfogásom szerint kisebbségnek lenni annyit jelent: alkalmazkodni tudni az élet formáihoz. Szerintem legfőbb erény: engedelmkedni az alkalmazkodás törvényének.

Mirosiasa összevont szemekkel nézte, egy pillanatra sem véve le tekintetét róla, mintha rá akart volna jönni a fiu szavaiban rejlő tévedésekre. E tekintet metsző volt, mint az acél és megalátta a helyét.

— Csak vagdosson közkeletű igazságokat a fejünkhöz! Valahol azonban van egy kis rés, ahol meg fog torpanni, amelyet nem tud szavakkal, megkopott észokokkal megtölteni. És ez a rés...

— Micsoda rés?

— Az emberi méltóságérzet. Ha itt ég a seb, akkor rájön arra, hogy minden csak szöbeszéd volt.

— Emberi méltóságérzet! Nem ismerem ezt a szót akkor, amikor egy nép egészen olyan helyzetet véd, amely után csak rosszabb következhettek.

— Dehogy is nem, csak letagadja. — Nézzük csak meg alaposan... — folytatta Mirosiasa engedékenyen.

— Lesz-e majd valaki, aki a macedónok segítségére siet, ha a nép maga nem veszi kezébe a sorsát? Talán csak nem a Népszövetségbe bízik maga is, hogy majd ez fogja a világ igazságtalanságait meggyógyítani — és hangjában megvetés érződött, amely ellentétben állott szájvonalainak finomságával.

— Reménykedem az időben, — nézett maga elé Iván bizonytalanul. — Az erőszak még mindig erőszakot szült.

tába? Szuverének! De ki fog segíteni nekünk? Talán Európa? És ha elkezdik egyszer, mit gondol, éppen magáról feledkeznek meg? Igaz, — eszmélt föl egyszerre — maga odahaza van Bulgáriában. Ha akarja — hozzájuk tartozik... De azért aligha lesz olyan nagy legény.

Iván elgondolkodott.

— Túl komornak látja a helyzetet. Ma már mégsem úgy élnék odalenn a macedónok, mint a török uralom alatt. A civilizizáció formái...

Lesújtó tekintet volt a válasz.

— Ezt hagyja ki, kérem! Nem tudom, melyik a jobb kivégzési módszer a kerékbotörés, vagy a villanyösszék. Maga persze ezt az utóbbit választaná. Szerintem a kerékbotörés például adóbb, keresztényibb, már természetesen csak azoknak, akiket ér. Van idejük, hogy átérezzék az izenkel való meghalás fájdalmát és így tudatosabbá tehetik az áldozatot, amit meghoztak a többiekért. Minél kegyetlenebb kinnal alávetni a kiszolgáltatottakat a szenvedéseknek, ebben van bizonyos pedagógiai elem is. Ne becsüljük túl a „polgárosodás” formáit.

Iván felállott. Begombolta kabátját és lehúta előle gondosan. Most, hogy távozó félben volt, így kezelt kedves lenni.

— Lám, mivé nőtte ki magát az ötórás tea! Nem gondoltam volna, hogy ilyen parázs hitvitákat fogunk még ma este rendezni. De nagyon kellemes volt együtt lenni magával.

— Ha legalább egy kicsit meg tudtam volna győzni, felbreszteni magában azt az érzést, ami bizonyára ott van, ott szunnyad. — Hirtelen elkomorodott. Valami felülött benne. Az egész helyzet komikuma. Kezdve az alapvető tévedéstől, hogy ide hívta be magához és efféle ostoba szavakat mondott neki: tudtam, hogy nekünk meg kell ismerkedni... Kell? persze lázas is — az önigazolás kedvéért áfgyotta a pulzusát. De... Az ilyen szörnyű elővigyázatlanásokra nincs méltóság. Fojtott hangon folytatta:

— Látogatása természetesen semmire se kötelez.

Jiul-Electrica bajnoki mérkőzés lesz ma délután Temesvárott

Temesvárott ma, vasárnap délután három órával kezdettel bonyolítják le az Electrica pályán a Jiul-Electrica B. liga bajnoki mérkőzést, amely a két csapat közötti küzdelemnek ígérkezik. A CAMT csapata délelőtt tizenegy órakor a RGMT pályán barátságos meccset játszik a Patria együttesével. A területi bajnokság keretében ma a következő osztályú mérkőzések lesznek. Banatul —

Progresul délelőtt tizenegy órakor a Banatul pályán, Rapid — Jandarmi délelőtt tizenegy órakor a Rapid pályán és Fratelia — Politechnica délután három órakor a Fratelia pályán. Ezenkívül még ifjúsági bajnoki és törpe mérkőzések szerepelnek a műsoron. A Banatul pályán délután három órával kezdettel az aradi és temesvári ipari liceumok válogatottjai mérkőznek.

A német sportszövetség elnöke a román-német baráti kapcsolatok kimélyítéséről

Bucurestiből jelentik: Hans von Tschamander és Osten, a német sportszövetség vezetője szombaton délelőtt az Atene Palaceban történt előadás alkalmával örömeinek acott kifejezést a román sajtó képviselői előtt amiatt, hogy a román-német sport találkozás alkalmával Bucurestiben lehet. Ma, amikor a nagy államok közötti politikai viszályok vannak, úgy találom, — mondta, — hogy a nemzetközi sportbarátság kiépítésére bizonyítéka a más téren való összehangolások javulásának is. Eppen ezért a berlini csapatnak Bucurestii vendégszereplése élénk igazsága annak, hogy mi háboru alatt is jóbaráti viszonyt akarunk fenntartani Romániával!

és köszönetünket fejezzük ki a meghívásért, a mely hasonló érzelmet jelent irányunkban is. A sportban nincsen semlegesség, hanem csak barátság és az én itteni szerepelem is a barátság kifejezését jelenti. Így fogjuk fel ezt mi és remélem, hogy önök is, mert

a barátságot meg akarjuk őrizni.

Azt hiszem, hogy legjobban úgy fejezhetem be nyilatkozatomat, ha annak a reményemnek adok kifejezést, hogy függetlenül attól, hogy mit hoz a jövő, román csapatot láthatunk vendégül 1940. év elején Garmisch Partenkirchenben. Látogatásom célja, hogy a román-német sportösszeköttetést még jobban kimélyítsük.

Sport hírek mindentelől

★

A román válogatott csapat karácsonykor és évben Görögországban játszik. A román labdarúgószövetség ajánlatot tett a görög szövetség két-három mérkőzés lejátszására, amelyeket Görögországban rendeznének meg. A görög szövetség már el is küldte válaszáat, amelyben hozzájárult a mérkőzések megrendezéséhez. Az anyagi feltételeket a román szövetség a közeli napokban állíthatja Athénnel. A válogatott csapattal egy időben a francia csapat is fog játszani a CAMT csapata is, amely három mérkőzést kötött le karácsonyra.

Sport és semlegesség. Erről a tárgyról dr. Carl Diem az „NS-Reichsbund für Leibensbungen” hivatalos lapjában figyelemreméltó gondolatokat közöl. Németország a mai nehéz időkben is állja régebben tett ígéreteit. A nemzetközi sportéletnek ma sem szabad passzívításba süllyednie: a sport terén nem lehet szó „semlegesség”-ről. A politika nem befolyásolhatja háborús idők esetében sem a régi sportbarátok viszonyát. A német sporttényezőket minden erejükkel azon fáradoznak, hogy a külföldi bajtársakkal változatlanul fenntartsák és kiépítsék eddigi kapcsolataikat. Az európai sportnemzetek számos meghívása bizonyítja, hogy a német álláspontra nemcsak elméletileg helyes, hanem a gyakorlatban is pompásan bevállik.

Hangja most egész idegenül csendgett. Iván rozni akart. És a feléje nyújtott kezét, mint-maga is örülne a távozásnak, hogy nem kell elvitatnia ezt a beszélgetést, amelyről Miroiása egyidejűleg érezte meg: hiábavaló és fölösleges, erőteljesen megszorította. Megnyomta a tincset, hűvös légáramlat hatolt be kívülről. Megfordult.

— Anya kell feküdni és ha kíván egy hőöröt...

Miroiása rázta a fejét. Mielőtt azonban Iván szózott volna, visszazóllította:

— Szívességet tesz vele, ha nem említi senkinek, hogy ismer. Valóban az én helyzetem van itt... — mélyen lélegzett és elfordult — végén még magát is bajba keverhetném.

Iván jelentőségteljesen biccentett:

— Érttem.

12.

A Bavaria tulajdonképpen kisvárosi söröző helyiség, két egymáshoz nyíló szobából áll.

Persze az Auberge du vieux bois finomabb hely, a kínai vendéglő a Tour matreissen exotikusabb... A Saint Jean tavernejának jobb a sőre. De a Baviariának van legtarkább, legérdekesebb özőnsége.

A Bavaria: a Népszövetség kantinja.

A baedeker talán nem említi meg, mégis két csillagos. Az asztalok szorosan egymás mellett, úgy, hogy a természetes kiszolgáló lányok csak az emberek feje fölött tudják átnyújtani a krigitket.

Sűrű a füst, vágni lehet. Ez a füst angol fapákból, százfélé vaskos szivarból és cigarettákból, langyos, egyazon anyagu gáz-szerű köddé fejlődik össze. A kis korcsma ó-felnémet hangulatát nem bontja meg, hogy a szokványos vázlatokat nem bontja meg, hogy a szokványos vázlatokat az alacsony faburkolat fölött két magyar festő, Kelen és Derzo eléjett troféái: politikai karikatúrák töltik ki. Ezek is némán a homályos fény alatt, úgy sorjában, tenyérnyi hely nélkül,

mint a folyton mozgó, jövőmenő, hangoskodó társaság.

Szerencsére a hangzavar is kiegyenlítődik. A zaj egyenletes és megnyugtató lesz és elvész benne a szláv nyelvek elnyújtott zeneisége, a porosz darabosság, a kielemezhetően gutturális hangok apró robbanásai, s néhány nyelv gépfegyverszerű berregése.

Noé bárkaja. Most még felveszi fedelzetére — egyes asztalvégék diadalmas tapsai között — a népszövetség közgyűlésének ez évi elnökét, egyik északi államocska valószínűtlenül fiatal külügyminiszterét és ezzel most már mehet is a biztos olajág felé.

Itt, a Baviariában adott találkozót követően Ivának.

Délelőtt kerültek össze véletlenül a Place Neuveon. Iván éppen a művészettörténeti kurzusra indult. Reggel kilenc óra körül a városban, megnézte a városházát, kívül-belül, a királynők termévé és a Conseil del'etat freskóival együtt, kipihente magát a la Traile gesztenyesoros alléjában, lefényképezte a Baudet tornyot, visszatért a place Neuvera, lefényképezett megint néhány patricius házat, most éppen Dufaur tábornok lovasszobrát vette munkába. Innen megpillantotta Isabelt, a Ráth muzeum korinthusi oszlopai előtt, kezében olyan akttatáskával, mint amelyet a konzervatóriumi növendékek hordoznak. Eppen egy monoklis hölggyel beszélgetett. Előbb még elkattintotta a gépet, legyennek ők is rajta.

Isabel nem palástolta el kellemes meglepődését s ahogy meglátta, azonnal be is mutatta a hölggynek. A hölgy az ópium hivatal vezetőjének volt a titkárnője. Csak pár szót válthattak, Isabelnek sürgős dolga volt. Isabel közölte vele, hogy este kilenc-tíz óra között benéz a Baviariába, már meg is beszélte egy kisebb társasággal. Iván azonban ne zavartassa magát, üljön egyenesen hozzájuk.

Vajjon ebben a nagy tolongásban nem fogják-e elkerülni egymást? Iván a külső szobában

Olcso és kiadás
TÜZELŐANYAG
„Semicox”
„Brikett”

„Korona” jelzéssel. Központi fűtéshez, vas- és cserépkályhákban, stb.

tartós meleget ad

Kapható minden szakmabeli tüzelőanyagkereskedésnél. Felvilágosítással szolgál a

PETROSANI S. A. R.
vezérképviselője. Telefon: 24-45
C. CINGHITA, Str. Mircea Voda 8.

~ Rádió ~

VASÁRNAP, NOVEMBER 19.

Bucuresti. 9.45: Istentisztelet közvetítése a Domnita Balasa templomból. 11.15: A rádió szalonzenekarának hangversenye. 13.00: Időjelzés, vizuálisjelzés, sporthírek. 13.15: Déli hangverseny: Petrica Motol és zenekara hangversenyez. 14.00: Rádió újság. 14.20: A hangverseny folytatása. 14.50: Előadások, művészeti és kulturális hírek. 15.00: Mezőgazdasági tanácsok. 15.15: A Falu órája. 16.15: Katonai előképzősök órája. 17.15: A Munka és jövedv órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: Rendőrszenekar hangversenye. 19.00: Előadás. 19.15: Román népdalok. Radio Romania. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.00: Rádió újság, sporthírek. 20.15: XIV. Lajos szünet, előadás. 20.30: XIV. Lajos korabeli zene hangfelvétel. 21.00: Jean Racine, előadás. 21.15: Racine „Andromaque” című színművének előadása. 22.10: Rádió újság, sporthírek. 22.30:— 24.00: Tártelemezek.

Budapest I. 9: Szózat. Hanglemezek. 9.45: Hírek. 9.55: Unitárius istentisztelet. 10.55: Református istentisztelet. 11.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. 12.30: Melles Béla zenekara. 2.45: Hírek. 3: Hanglemezek. 4: A Föld-

ült, a Baviariának a tő felé néző oldalán. Jól esett most már önmagának is bevallani: ez a lány tetszik neki. Az első leány Genfben. És ő sem különbös Isabelnek... Láttá rajta. Lehetségtelen volt észre nem venni.

Iván kitergette a lepedő nagyságu cirillbetűs újságot, de nem volt sok türelme olvasni. Mellette két görög sörözött, nyugtalanító szenvedélyességgel Politisról vitakoztak, legalább is ezt a nevet emlegették sűrűn. Iván felemelkedett. St esemann karikatúráját nézegette, majd a tavalyelőtti nemzetközi újságról bankett berámázott, élecs menükártyáját vette szemügyre. Próbálta felismerni a politikusokat. Egyszerre jövedve kerekedett, mert felismert mindenkit, így tehát ő sem maradt el „az általános műveltségűt”.

Végre belépett Isabel, a moroklis hölgygyel és két idősebb férfiival. Amint megpillantotta, egyenesen felé tartott. Szerencsére akadt hely is a közelben, a két görög éppen fizetett. Iván hálásan engedte szemével útnak őket.

A két asztalt össztolták. Az egyik férfi a társaságban Gerwain volt, a másik nevét — ez is újsgírő volt, térdnadrágban, kabátja felsőzsebében három töltőtollal — nem tudta értelmesen kivenni.

Gerwain még le se ült, már tapsolt a kezévé valamelyik pincérlánynak.

A monoklis hölgy magasnak látszott, feketé, állig begombolt szövetruhájában. A töltő pennás felé fordult és folytatni megkezdett beszélgetését szaggatott, értelmetlen nevetéssel.

— Hogy van Baszarov? — kérdezte Isabel. — Rég nem láttam. Nem változott semmit — Maga sem. — Uj nyakkendője van.

Iván szeme nem vett észre egyebet Isabelből, mint mély-zöldbe öltözött karcsúságot. Majd figyelmesen az arcát nézte. Az arc vonásai az uralkodóosztály sajátosságait hordozták magukon. Igen, a nyakkendő. Gunyóldik vele

(Folytatjuk.)

művelésügyi Minisztérium rádióeladássorozata. 4.45: Első Zuglói dalkör. 5.15: Jazz-számok. 5.30: Közművelődési előadássorozat. 6: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven. 6.15: Cigányzene. 7: Gábriel Asztrik dr. előadása. 7.30 Szalónzenekar. 8.15: Hírek. 8.25: Felolvasás. 8.45: Clementis Klára zongorázik. 9.25: „Erzsébet-est”. 10.40: Hírek, sporteredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. 11.05: Hanglemezek. 12: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

HÉTFŐ, NOVEMBER 20.

Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Déli hangverseny: Sandu Marcu és zenekara hangversenyez. 13.00: Időjelzés, sporthírek. 13.10: A hangverseny folytatása. 13.35: A Nadain-zenekar hangversenyez. 14.00: Rádió újság. 14.20: Doina Suchiei akkordeon-számai. 15.00: Előadások, művészeti és kulturális hírek. **Radio Romania.** 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Énekari hangverseny. 19.50: Magyar nyelvű hírek. **Radio Romania és Radio Bucuresti.** 20.00: Előadás. 20.15: Tánczene. 20.45: Rádió újság. 21.00: Strauss-hangverseny.

22.10: Rádió újság. 22.30: Erdélyi román népdalok. 22.50: Gyermekek kórus. 23.10: Hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, utána étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Haydn István gondolkázik. 1.40: Hírek. 1.55: Maróti Magda énekel. 2.30: Cigányzene. 3.30: Hírek. 5.15: Diákféltára. 5.45: Hírek. 6.15: A Rádió Szalónzenekara. 7.15: Mesterházy Jenő előadása. 7.45: A Budapesti Kamarakórus. 8.15: Hírek. 8.25: Felolvasás. 8.45: Bobula Lajos harmonika-számai. 9.05: „Tóth Árpád anthológia”. 9.30: „Elfelejtett magyar zeneművek. 10.40: Hírek. 11.05: „Modern szerelem”. 12: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 1.05: Hírek.

KEDD, NOVEMBER 21.

Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Déli hangverseny: Costica Tandin és zenekara hangversenyez. 13.00: Időjelzés, sporthírek. 13.10: A hangverseny folytatása. 13.30: Hanglemezek. 14.00: Rádió újság. 14.20: A hangverseny folytatása. 15.00: Előadások, művészeti és kulturális hírek.

Radio Romania. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színdarab és filmkrónika. 19.17: Hírek nyitányok hanglemezről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. **Radio Romania és Radio Bucuresti.** 20.00: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.45: Rádió újság. 21.00: Szimfonikus hangverseny. 22.10: Rádió újság. 22.30: Hanglemezek. 22.50: Hanglemezek. 23.15: Változatos zene. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, utána étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.10: József Nádor 2. honvédegyalgezed zenekara. 1.40: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.30: Hírek. 5.15: Felolvasás. 5.45: Hírek. 6.15: Barabás dia hegedű, zongorán kísér Rieger Tibor. 6.40: Csurka Péter csevegése. 7: Hanglemezek. 7.15: Pataky József előadása. 8.15: Hírek. 8.25: Cigányzene. 9.10: „Az ördög hegedűse”. 9.30: Játék. 10.40: Hírek. 11: A Rádió Szalónzenekara. 12: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 9: Hírek. 9.20: A szertezami Koncertzenekar előadása. 10: László dr. előadása. 10.30: Cigányzene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személy, fűző és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovásban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés a fűző. Az apróhirdetéseket kétféle díjra osztjuk. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici Miklós, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Băneasa IV. kerület: March-trafik, Piata Kúttl. — Nőgrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Viték-trafik, Bul. Carol 54. — Galgoczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Tiszta mindenek, ki jól főz és a szobalányi teendőiben is jártas, jó bizonyítványokkal felvétetik. Cim a kiadóban. 1871

Állást keres

Kereskedő állást keres, középkorú, textil, fűszer szakmában jártas, négy nyelvet beszél. Más alkalmazást is vállal. Ajánlatot „Kereskedő” jellegűre a kiadóba. 1484

Lakás

Modern egyszobás, konyhás szuterénlakás a Dóm-templom közelében, azonnalra kiadó. I. Str. Aurel Popovici 10 (a Bulev. Tache Ionescu keresztcúcaja.) 1869

Kiadó azonnalra kétszobás lakás két előszobával, megfelelő irodának, orvosi rendelőnek, esetleg garsonzori-nak. I. Piata Libertatii 2 a házmaster-nél. 1483

Rendes lakónak II. emeleten 3 szobás tiszta fűrészes lakás, fürdő és mellékhelyek nélkül 1400 leiert azonnalra kiadó. IV. Piata Kúttl 1. 1474

Elegáns butorozott különbejáratu szoba falimosdóval kiadó. III. Str. Domnita Balassa 32. 1429

Butorozott szoba 2 személy részére kiadó. Esetleg teljes ellátással. II. Str. Balas 22, ajtó 2. 1867

Négyoszobás lakás modern tiszta azonnalra olcsón kiadó. Bulev. Carol 20. 1482

Kétszobás modern villalakás 1-2 személynek kiadó. III. Bulev. Mihai Viteazul 15. 1478

Épületek

Épületek, öreg-ablakok, tető-ablakok, vasgerendák, műköltésű olcsón eladó. Timisoara II. Str. Dorobantilor 30 szám. 1464

Belga óriás nyulat keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek. 1902

Hálószoba, kombinált szoba, előszobafal megvételre kerestetik. Cimeket „Kézpénz” jellegűre a kiadóba kérek. 1870

Speciáltrafik forgalmas helyen nagy vevőkörrel azonnal eladó. Cimeket a kiadóba „Speciáltrafik” jellegűre kérek. 1479

Modern zománcozott, csempével kirakott és fekete takaréktűzhelyek olcsón és garantált minőségben kaphatók a készítőnél. Nikkelezést vállalok!

Faragó Stefan
Temesvár, IV. Jancu Vacarescu 6.

Tüzifa olcsó és jó minőségben
Klein fakereskedés. **Timisoara IV., str. Gării 3. Telefon: 29-32.**

LEGJOBB MINŐSÉGŰ és legdivatosabb saját készítményű női, férfi és gyermekcipők

Pascu János
Ápóizletében kaphatók II., Piata Traian Marocean vendéglő. Üzem: II., Strada Timocului Nr. 7. Javításokat olcsón és pontosan készítenek

Uri családok találkozóhelye a CASINO MOS NICU-nál

hol szenzációs számokból összeállított műsor és kitünő zene szó- rakoztatja a t. közönséget. Minden vasárnap d. u. 5 órakor műsorral és tánccal egybekötött tea délután.

Finom fekete új férfi télikabát közepes termetre felelően eladó. Megtekinthető 10-12.30 óra között. I. Str. Chisineu 10 a Temte pálya mellett. 1480

Fürdőkád kályhával, jókarban eladó. II. Str. Balas 22. ajtó 2. 1868

Menyasszonyi hosszú uszályos fehér selyem ruha és tüll fátyol 3 méter széles és 5 méter hosszú, eladó. III. Str. Doja 17. Szelle. 1481

Egyszobás udvari lakás előszobával fűrészesen 750 leiert december 1-re kiadó. IV. Duca ucca 19. 1472

Veszek különböző belföldi értékpapírokat a napi legmagasabb áron (Inzestrare, Consolidare, adó bonok, stb) IV. Bratianu ucca 24. II. emelet 24. (Horgony palota) 1475

Használt fürdőkádat és új típusú öntött vas kályhát keresek. IV. Muresianu ucca 10. Házfelügyelő. 1470

Impregnált légvédelmi rollók gyárak, iskolák, intézetek stb. részére igen olcsón. Figyelem! Betörés elleni biztosító zár esszlingeni redőnyök részére. Cellophan kirakat-rolló, deszka-jalousien stb.

Romanowsky Ernő készítő, IV., Str. Vacarescu 19.

Különféle

Nőilen úriembert keresek birtokom vezetésére, más vállalkozáshoz készpénzzel hozzájárulok, miután én is munkaszerető független nő vagyok Felvilágosítást ad: Bizony, információs iroda Timisoara, IV., Vacarescu 11 szám. 1461

Amíg a készlet tart **divatos hócipőket, csizmákat és galocsnikat** férfira, női és gyermek nagyságban dacára, hogy az árak ezen évben a duplájára emelkedtek, a **tavalyi olcsó árban** árusítjuk. Olcsó áraink kirakatunkban megtekinthetők

ARENA GUMIPAR Traian hiddal szemben

Férfi bélelt bőrkesztyű a Kúttl té falaitatott 17-én este felé. Tulajnos átveheti a kiadóban. 1480

Modern takaréktűzhelyek kiváló minőségű **Alondó rakéták zománcozott és fekete tüzhelyek**

KÁLMÁN DEZS speciális takaréktűzhelyüzem **Timisoara IV. Bulev. Carol 40.**

Porcellán és üveg ár valamint modern bútort olcsón vásárolhat

L. Schmidt n. Schust cégnel **Temesvár I., Str. Lonovics 3. sz. r. k. püspöki palotával szemben**

Fehér és virág takaréktűzhelyek és szobakályhák újból kaphatók

Junginge II., strada Timocului 1.

BÉLYEK nagy választékban. Olcsó árak! Eladás, vétel, csere.

ARTA T. soara, E. de Savoia

